

ಅಪರಂಜಿ

ಜುಲೈ 2002
ತೆಲಿಗನರೆಯ ಕಾರಂಜಿ

ಪ್ರಕಾಶ್

ಶಿವಕುಮಾರ್

ಬಾತ್ತೀದಾರ

ಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬರಾವ್

ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಇಸ್ಮೈಲ್

ಎಸ್ತಾಮೂರ್ತಿ

ನೀರಗುಂದ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ ರಾವ್

ಅನ್ನಾಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್

ಬಿ.ಆರ್. ನಾಗೇಶ್

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ: ರೂ. 5.00

ಸ್ಥಾಪನೆ : 1990

ಬಾಸವಿ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ನಿಯಮಿತ

ಶ್ರೀ ಕನ್ಯಕಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆವರಣ, 8ನೇ ಕ್ರಾಸ್
ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 003. ದೂರವಾಣಿ : 3447014
ಶಾಖೆ : ನಂ 4, ಸಂಜಯನಗರ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಎನ್.ಜಿ.ಇ.ಎಫ್. ಬಡಾವಣೆ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 094. ದೂರವಾಣಿ : 3419780

**ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ
ನಿಮ್ಮ ಶುಭೋದಯಕ್ಕೆ - ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು**

ಭಾಗೀರಥಿ

ಗೌರಿಹಬ್ಬ, ಗರುಡ ಪಂಚಮಿ,
ಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
ನಿಮ್ಮ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ
ಪರವಾಗಿ ಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳಾಗಿ
ಆಜೀವ ಪರ್ಯಂತ ಹಣವನ್ನು
ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವ ಯೋಜನೆ.
ನೀವು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ
ಮೊತ್ತ ರೂ **600-00** ಮಾತ್ರ.

ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿ ಠೇವಣಿ

ಇಂದು ನೀವು ತೊಡಗಿಸುವ
8,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು
20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ **1,35,000**
ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ನಗದು ಪತ್ರ

ಕೇವಲ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹಣ
ದ್ವಿಗುಣಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
ನಿಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಿತ ಠೇವಣಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶೇ
15ರಷ್ಟು ಆದಾಯ.

ನಿಮ್ಮ ಕಷ್ಟಾರ್ಥ ಹಣ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ, ನಿಶ್ಚಿತಾಯ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿ.

ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಗಳಿಗೆ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ರಾ.ಪ. ರವಿಶಂಕರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಎ.ಆರ್. ಆರುಣ್ ಕುಮಾರ್
ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಎನ್. ಪಾರ್ವತಿ
ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ನಿರ್ದೇಶಕರುಗಳು

ಜೆ.ಪಿ. ಸುದರ್ಶನ್ ಗುಪ್ತ ■ ಡಾ|| ಪಿ. ಎನ್. ಗೋವಿಂದರಾಜುಲು ■ ವೈ. ವಿ. ಶಾಂತಮೂರ್ತಿ
ಕೆ.ವಿ. ಸುರೇಶ್ ಕುಮಾರ್ ■ ಸಿ. ಎನ್. ನಾಗೇಶ್ವರ ರಾವ್ ■ ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ
ಎಸ್. ಸತೀಶ್ ■ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಂ. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ■ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಪ್ರಸಾದ್ ■ ವಿ.ಎ. ಅಶ್ವಥ್

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು:	ಚಂದಾ ವಿವರ:
ಶ್ರೀ ಆ. ರಾ. ಸೇ.	ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ: ರೂ. 5.00
ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ	ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ: ರೂ. 60
ಸಂಪಾದಕ:	ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ಚಂದಾ : ರೂ. 500
ಶಿವಕುಮಾರ್	Ph: 3345259
ನಿರ್ವಹಣೆ:	email: aparaji@hotmail.com
ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ	website: aparajimag.com
ಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬರಾವ್	
ವಿಳಾಸ: ಕೊರವಂಜಿ ಅಪರಂಜಿ ಟ್ರಸ್ಟ್, 36, 6ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 003 (ಕೆಲಸದ ವೇಳೆ: ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ರಿಂದ 10 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ)	

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ

ಸಂಪುಟ 19	ಜುಲೈ - 2002	ಸಂಚಿಕೆ - 10
ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ	ಪ್ರಕಾಶ್	2
ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ	ಶಿವಕುಮಾರ್	4
ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ...	ಬಾತ್ತೀದಾರ	5
ಬಂಧನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ	ಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬರಾವ್	7
ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಬಿ...	ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿ	9
ಬಡ್ತಿ ಬವಣೆ	ಇಸ್ಮೈಲ್	12
ಪೀಡೆಗಳಿಗೆ...	ಎಸ್ತ್ರಾಮೂರ್ತಿ	14
ನಾನೇಕೆ ಏನೂ...	ನೀರಗುಂದ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ ರಾವ್	20
ಜೀವನ ಸಂಜೆ	ಅಣ್ಣಾಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್	24
ಯಾರಂಕುಶಮಿಟ್ಟೊಡಂ...	ಬಿ.ಆರ್. ನಾಗೇಶ್	33

● ಪ್ರಕಾಶ್

ಲೋಕಾಯುಕ್ತ ಬಲೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ
- ಸುದ್ದಿ

ಈಗ ಆತ ಕ್ಷೇತ್ರಜ್ಞ ಆದ!!

★★★

ಪಾಕ್ ನಿಲುವು ಸಡಿಲ
- ಪುಟಿನ್

ಅದೇ ನಮಗೆ ಭಯ!!

★★★

‘ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಳೆ; ಮನೆಗಳಿಗೆ ನೀರು’
- ಸುದ್ದಿ

‘ಸರ್ಕಾರವಂತೂ ನೀರು ಕೊಡುಲ್ಲ!’

★★★

ವೀರಪ್ಪನ್ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂವರು
- ಎಸ್ ಟಿ ಎಫ್

ಪ್ಲಸ್ ಎರಡೂ ಸರ್ಕಾರಗಳು!!

★★★

ಆರೋಗ್ಯಪೂರ್ಣ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಧರ್ಮ ಅಗತ್ಯ
- ಸುದ್ದಿ

ಅದಕ್ಕೇ ಘನ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಐದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್
ಸ್ಥಾಪಿಸುತ್ತಿರುವುದು!!

★★★

ತಿಲಕ್‌ನಗರ; ಕರ್ಪೂರ್ ಮುಂದುವರಿಕೆ

- ಶೀರ್ಷಿಕೆ

ಬಾಲಗಂಗಾಧರ್ ನಡುಗಿದರಂತೆ!!

★ ★ ★

ಚೆನ್ನೈ ಪೋಲೀಸರಿಗೆ ಭರತನಾಟ್ಯ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ

- ಸುದ್ದಿ

ಅವರಾಗಲೇ ಅಮ್ಮನ ಟ್ಯಾನಿಗೆ ನರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲ??

★ ★ ★

ಯುದ್ಧ ಆರಂಭಿಸಲಾರೆ; ಮುಷರಫ್ ವಾಗ್ದಾನ

- ಸುದ್ದಿ

ಆಧುನಿಕ ಅರ್ಜುನ?!

★ ★ ★

ನಮ್ಮನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ

ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಜಾತಕ ಪಕ್ಷಿಯಂತೆ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು ಅಂತ ಅನೇಕ ಓದುಗರು ನಮಗೆ ದೂರಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಓದುಗರಿಗೂ ನಮ್ಮ ಅನಂತಾನಂತ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಗಳು. ನಾವು ಅಂಚೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಅಂಚೆ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆಯುವವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಜೂನ್ ಸಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಅಂಚೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ಸಂಚಿಕೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಷ್ಟು ಕಾಲ ತಡವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಕೈಸೇರಿದೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆ ಜುಲೈ ಹತ್ತರಂದು ಅಂಚೆ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಹದಿಮೂರು ಹದಿನಾಲ್ಕಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಕೈ ತಲುಪುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಆಗಸ್ತಿನಿಂದ ಪತ್ರಿಕೆ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ತಿಂಗಳ ಐದನೇ ತಾರೀಖಿನಂದು ಅಂಚೆ ಸೇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇರಲಿ. ಅಪರಂಜಿಯ ಮೇಲಿನ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನ ಎಂದಿನಂತಿರಲಿ ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆ.

ನಾಡಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸುದ್ದಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಪರಂಜಿಯ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬೀರಿ ಮೂಡಿಸಿದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಮುಕ್ತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿ. ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳು ನಮಗೆ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ.

ಶಿವಕುಮಾರ್

ನಾಡಿನ ಸುದ್ದಿ:

ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನಗೆ ಉತ್ಸವ

ನಕ್ಕೂ ನಕ್ಕೂ ಸುಸ್ತಾದ್ದು... ಬಿದ್ದೂ ಬಿದ್ದೂ ನಕ್ಕರು... ನಕ್ಕೂ ನಕ್ಕೂ ಬಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ಉಪಮೆ ಬೇಕಾದ್ರೂ ಕೊಡಬಹುದು ಅಂಥಾ ನಗೆ ಉತ್ಸವ ಈಚೆಗೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆಲಿ ನಡೀತು.

ಒಟ್ಟು ಎರಡ್ಡಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಮೊದಲನೇ ದಿನ ಮಾಸ್ತರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯನೋರು ಲಂಚಾವತಾರ ನಾಟಕ ಆಡಿದರು. ಅದಿಕ್ಕೆ ಸಖತ್ತಾಗಿ ಜನ ಬಂದಿದ್ದು ಯಾಕಂದ್ರೆ ಅವತ್ತು ಭಾನುವಾರ. ಆದರೆ ಮರುದಿಂದ ನಗೆ ಉತ್ಸವದ್ದೇ ಅನುಮಾನ ಇತ್ತು. ಯಾಕಂದ್ರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದ್ದಿದ್ದು ಸೋಮವಾರ, ಸಂಜೆ ಐದೂವರೆಗೆ. ಜನ ಬರ್ತಾರ್ಯೇ ಅಂತ. ಆದ್ರೆ ನೋಡಿ... ಜನ ಬಂದು.... ಬಂದು.... ಕುರ್ಚಿ ಇರೋಷ್ಟು ಕೂತರು ಮಿಕ್ಕೋರು ನಿಂತಿದ್ದು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಷುರು ಆಗ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಜನ ತುಂಬೋಕೆ ಷುರು ಆಯ್ತು ನೋಡಿ.

ಮೊದ್ಲು ರಾಮನಾಥ್ ಅವರು ಮಾತಾಡಿದ್ದು ಆಮೇಲೆ ಬೇಲೂರು ರಾಮಮೂರ್ತಿಯವರು ಮಾತಾಡಿದ್ದು. ಹಾಸ್ಯ ಭಾಷಣ ಕೇಳಿ ಜನ ಮುಕ್ತಮನಸ್ಸಿಂದ ನಕ್ಕರು. ಆಮೇಲೆ ಮಿಮಿಕ್ರಿ ದಯಾನಂದ್ ಒಂದ್ ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು ಚಚ ಹಾಕಿದ್ದು ಎಂಥೆಂಥಾ ನಗೆ ಬಾಂಬುಗಳು ಅಂತೀರಿ.

ಮಾಸ್ತರ್ ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯನೋರು ತಮ್ಮ ರಂಗಭೂಮಿ ಅನುಭವ, ಅಲ್ಲ ತಾವು ಕಂಡ ಹಾಸ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಅವರದೇ ಆದ ಧಾಟೀಲಿ ಹೇಳ್ತಾ ಹೋದ್ರೆ ಜನ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದು.

ಇದೆಲ್ಲದರ ಜೊತೆಗೆ ವೆಂಕಟಾದ್ರಿ, ಕಿರ್ಲೋಸ್ಕರ್ ಸತ್ಯ ಇವರ ಹಾಸ್ಯದ ತುಣುಕುಗಳು ಸಖತ್ ಮಜಾ ಕೊಟ್ಟವು.

ಮಂಜುನಾಥ್ ಹಿರೇಮಠ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಾದೂ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಜನ ಅಚ್ಚರಿಪಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಜನ ಇಂಥಾದ್ದೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನ ಖಂಡಿತಾ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದವರ ಬಾಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಒಂದೇ ಮಾತು. ಜಾಗ ಸಾಕಾಗ್ತಿಲ್ಲ... ಇನ್ನೊಂದ್ವಾರಿ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚೆ ಜನ ಬರ್ತಾರೆ ಅಂತ.

ಜನಗಳಲ್ಲಿ ನಗೋ ಮನೋಭಾವ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿಲ್ಲ... ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭ ಬಂದ್ರೆ ಸಖತ್ ನಗ್ತಾರೆ ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡ್ತಾರೆ... ಅಂತ ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು.

ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಿದವರು ಜಾಣ ಜಾಣೆಯರ ತಂಡ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವಾಗಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಅನೇಕ ಮಹಾನುಭಾವರು ಸಹಾಯ ಹಸ್ತ ಚಾಚಿದರು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಹೆಸರು ಹೇಳ್ತಾ ಹೋದ್ರೆ ಅದೇ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಾದೀತು.

ನೋಡ್ರೀ ಸರ, ನಾವು ನಿಮ್ಮೂರ್ದಾಗ ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾನ ಮಾಡ್ಬೇಕುಂತ ಅಂದ್ಕೊಂಡಿದೆವ್ರಿ ಅಂತ ಜಾಣ ಜಾಣೆಯರು ಅಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ಡಿಸಿ ಸಾಹೇಬರು ಡಾ|| ಕಾ. ರಾಮೇಶ್ವರಪ್ಪೋರು ತುಂಬು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು. ಜನ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾನ ನೆನಸ್ಕೊತಾ ಇರೋದರ ಜೊತೆಗೆ ಮುಂದ್ಯಾವಾಗಪ್ಪ ಇನ್ನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಂತ ಕಾಯೋ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿಕೊಟ್ಟೋರು ಶ್ರೀಮತಿ ಗೀತಾ ಸುರತ್ಕಲ್. ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊತ್ತು ಸಖತ್ ನಗ್ತಾರೆ ನಿಭಾಸಿದೋರು ಉದಯ್.

ಇಂಥಾ ನಗೆ ಉತ್ಸವಗಳು ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ನಡೆಯಲಿ ಜನ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಗಲಿ. ನಗ ಇರ್ದಿ ಬಿಡ್ಲಿ ಆದ್ರೆ ನಗ್ತಾ ಇರ್ದಿ ಯಾರಾದ್ರೂ ನಗೋಸೋ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡ್ತೀವಿ ಅಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೈ ಚಾಚಿ ಸಹಕಾರ ಕೊಡೋಣ ಅಲ್ವೆ.

● ಬಾಕ್ಸೀದಾರ

ಬಂಧನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ರಾಜಕೀಯವೆಂದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಇಷ್ಟ. ಕಾರಣಗಳು ಅನೇಕ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳು ಎರಡು. ನಿರಂತರ ಬದಲಾವಣೆ ಹಾಗೂ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತಿರುವು ನನ್ನನ್ನು ಅಥವಾ ನನ್ನಂತಹವರನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಎರಡಂಶಗಳು. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಗಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಖಾತೆಗಳು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. 'ಬರ' ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಖಾತೆಯಾದರೇ ತಾನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕೆಲ್ಸ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಮಾನಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪಕ್ಷದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕಿಡ್‌ನ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುವ ಮೊದಲೇ ಅದೇ ಪಕ್ಷದವರು ಎಲ್ಲರನ್ನು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ರಿಸಾರ್ಟ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು. ಪಾಪ ಜಾನಸನ್ ಬದುಕಿದ್ದರೆ ತಾನು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನೋ ಏನೋ "ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಈಸ್ ದಿ ಫಸ್ಟ್ (ಹಾಲಿಡೆ) ರಿಸಾರ್ಟ್ ಆಫ್ ದಿನ ಸ್ಕಾಂಡ್ರಲ್" ಅಂತ.

ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದದ್ದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಆಗಬಹುದು ಆಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಭರವಸೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಡಿಯವರನ್ನು ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಮೊಬೈಲ್‌ನಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ. ಹತ್ತಿರದ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಆದರೆ ರಿಸಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಎಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರ ಹೈಕಮಾಂಡ್ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಂತೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೋಡಿ ಮೊನ್ನೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಶಾಸಕರನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ "ರಂಗನತಿಟ್ಟು ಪಕ್ಷಿಧಾಮ"ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ರದ್ದಾಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಂಗನತಿಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಿಂದ ಹಾರಿ ಬರುವ ಪಕ್ಷಿಗಳು ಸ್ವಚ್ಛಂಧತೆ ಹಾಗೂ ಹಾರುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೇರಿಪಿಸಿ ಒಟ್ಟಾಗಿರುವ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಶಾಸಕರನ್ನು ದಾರಿತಪ್ಪಿಸಬಹುದು ಎಂಬ ಚಿಂತನೆ ಇರಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ವಿಲಾಸರಾವ್‌ಗೆ ಅಥವಾ ಇದು ಹಿರಿಯ ಮುಸ್ಸದಿಯೊಬ್ಬರ ಸಲಹೆ ಇರಬೇಕು. ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಜಾಗದ ಬದಲು ಮೈಸೂರು ಮೃಗಾಲಯಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಲಹೆ

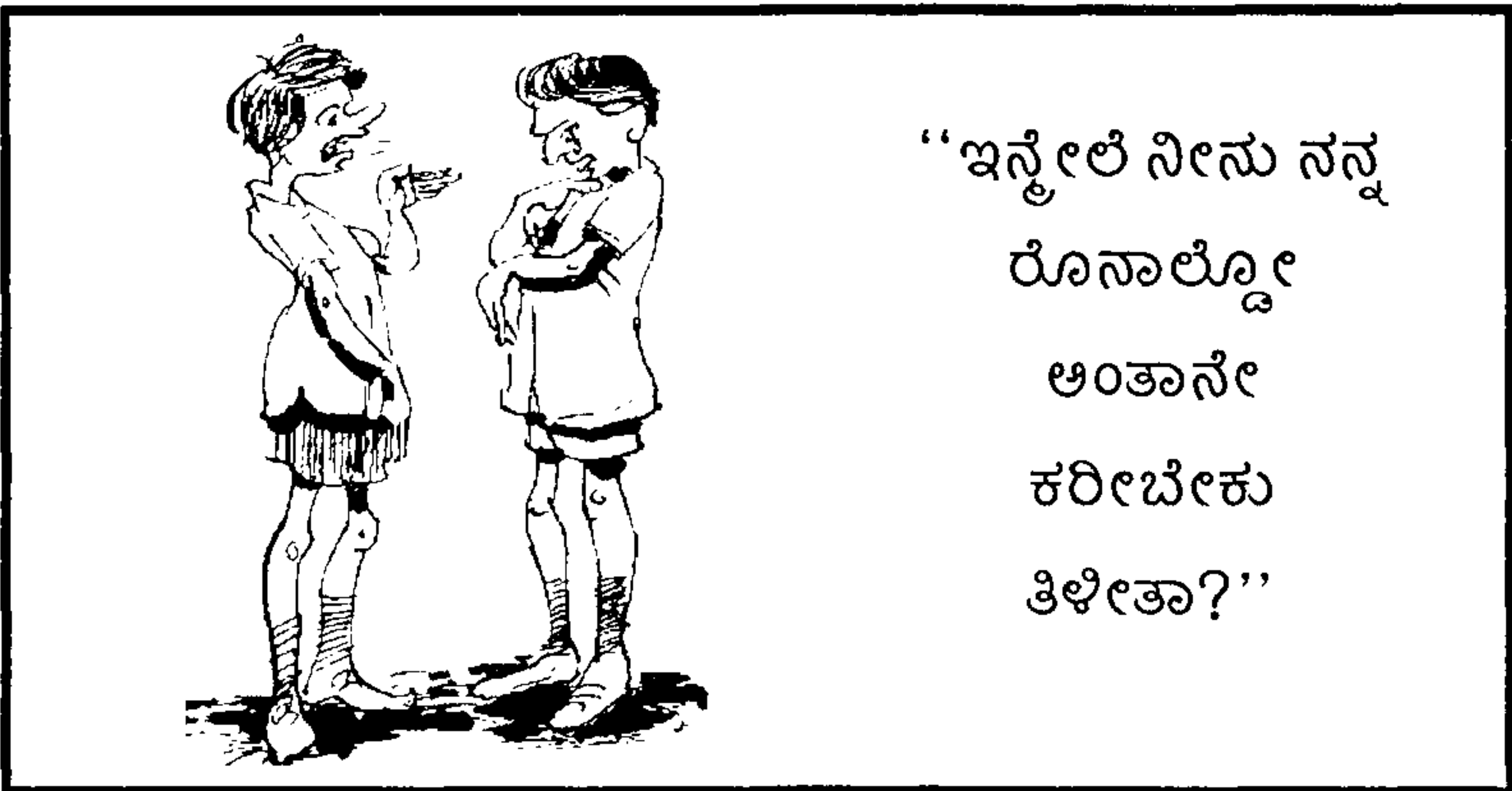

ಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಷ್ಟು ದಿನ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಬಂಧನದ ಹಿತ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇಷ್ಟೇ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ, ಬಹಿರಂಗವಾಗದ ವಿಷಯ, ಪತ್ರಕರ್ತರಿಗೂ ಸಿಗದ ವಿಷಯ - ರಿಸಾರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ತಿನಿಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಷಯ. ಹೆಚ್ಚು ಖಾರವಾದದ್ದು ಹಾಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಕೆಡುವಂತಹ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹಾಕಬಾರದೆಂದು. ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ ಕೈ ಎತ್ತಬೇಕಾದ ದಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಿಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ದಾಖಲಾಗಬಾರದಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಆರೋಗ್ಯವೂ ಮುಖ್ಯ. ಏನೋ ಗಂಭೀರವಾದ ಖಾಯಿಲೆಗಳಾದ ಹೃದಯಬೇನೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಸೇರಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅರ್ಜೀರ್ಣದಂತಹ ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬೀಳುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ!

ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರಕಾರರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ದುಬಾರಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈಗಾಗಲೇ ತಲೆಕೆಟ್ಟಿರುವ ಶಾಸಕರ ತಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಬುಡ ಅಲ್ಲಾಡಿದಾಗ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರೂ ಗಡವು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪರದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯಬಾರದು ಅಂತಾ ವ್ಯಂಗ್ಯಚಿತ್ರ ಬಂದಿದೆ. ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಗ್ಯವನ್ನು ಸೀರಿಯಸ್ಸಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಏನೇ ಅನ್ನಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಮಿಷಿಯೋ ಮಿಷಿ. “ಈ ರೀತಿ ಸಮೂಹ ಬಂಧನ ಹೇಗಿತ್ತು” ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ. ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿತು... ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮನೆಯವರಿಂದ. ಜೈ - ವಿಲಾಸ್! ಎಂದರು.

• ಕೃಷ್ಣ ಸುಬ್ಬರಾವ್

ಸುದ್ದಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯ:

ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಬಿ ಸಿಟ್ಟಿಂಗ್

• ಬೇಬಿ ರಾಮಮೂರ್ತಿ

ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೀರಿ... ಆಗ್ಲೇ ನಿಮ್ಮನ್ನಿರೋ ತರ್ರೇ ಮಗೂನ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೈ ತೊಳ್ಳೊಳ್ಳೋಣ ಅಂತ ಕಾಯ್ದೀರಾ. ಇದು ನಿಮಗಲ್ಲೀ... ನಿಮ್ಮ ಮಗೂಗೂ ಅಲ್ಲೀ... ಮತ್ಯಾರ್ಗೆ ಅಂತೀರಾ... ದೊಡ್ಡೋರಿಗೆ... ತೀರಾ ದೊಡ್ಡೋರಿಗೆ... ಯಾರಾದ್ರೂ ಕಳ್ಳ ಬಂದು ಹೊಡ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗ್ತಾನೆ ಅಂತ ಮಕ್ಕಿಗೆ ಹೆದರಿ ಸುಮ್‌ನಾಗಿಸ್ತಿದ್ರಲ್ಲ ಒಂದ್ ಕಾಲ... ಆ ತರ ಈಗ ಇನ್ನೊಂದ್ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ.

ಬೊಂಬಾಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲಾಡೋ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದ್ರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದಿಷ್ಟು ಜನ ಶಾಸಕರನ್ನ ಎತ್‌ಹಾಕೊಂಡ್ ಬಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹಾಕಿದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಬಂದೋರ್ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾಹಾಕಾರ ಸಚಿವರು ಬಾಚಿ, ತಬ್ಬಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು ಬನ್ನಿ ಸಾರ್... ಬನ್ನಿ ಸಾರ್... ಆಯಿಯೋ ಸಾರ್ ಅಂದು ಗಲೇಲಿಗ್‌ಜಾ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಏರ್ ಕಂಡೀಷನ್ ಬಸ್ಸಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿ ಸಂಜಯ್‌ಖಾನ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗೆ ಕರ್ಕೊಂಡ್ ಬಂದು ತಿನ್ನೀ ಕುಡಿರಿ “ಬಂಬಯ್‌ಸೇ ಆಯಾ ಮೇರಾ ದೋಸ್ಟ್.... ದೋಸ್ಟೋ ಸಲಾಮ್ ಕರೋ... ರಾತ್‌ಕೋ ಖಾವೋ ಪಿವೋ... ದಿನಕೋ ಆರಾಮ್ ಕರೋ” ಅಂತ ಹಾಕೊಂಡು ಕುಣಿದಾಡ್ತಿದ್ರೆ... ರೋಷಾನೇ ಬಿಟ್ಟರೋ ರೋಷನ್ ಬೇಗ್ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದ್ರಂತೆ, ಬೇಗ ಬೇಗ.

ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಮಜ... ಕಾಸಿಲ್ಲ... ಕರೀಮಣಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾಡಿದ್ದೇ ಮಜ... ಆಡಿದ್ದೇ ಆಟ... ಆದ್ರೆ ಆ ಮೂವತ್ತೆಡೂ, (ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದಿಷ್ಟು ಜನಾನೂ ಬಂದಿರಬಹುದು) ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ರಂತೆ. ಲಿಲ್ಲಿ ಡಿಕೇಶಿ ಮತ್ತೆ ರೋಷನ್‌ಬೇಗ್ ಅಂತ ಇಬ್ಬೂ ಮೇಷ್ಟ್ರು ಇರ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಗೆ ಕೇಳ್ಕಂಡಿರಿ ಅಂತ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ರಂತೆ. ಹಾಗೆ ಸಂಜಯ್‌ಖಾನ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ಗೆ ಬಂದ ಶಾಸಕರು ಅಲ್ಲಿನ ವೈಭೋಗ ಕಂಡು “ಇದು ಎಂಥಾ ಲೋಕವಯ್ಯ” ಅಂದು ಕುಣಿದು ಕುಪ್ಪಳಿಸಿದರೆ ಅತ್ತ ಅವರ ಹೆಂಡ್ತೀದಿರು “ಕಾಣದಂತೆ ಮಾಯವಾದನೋ” ಅಂತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ವಿಲಾಸರಾವ್ ದೇಶಮುಖ್‌ಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟಂತೆ. ಅವರ ಹೆಸರೇ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಅಲ್ವ.. ದೇಶಾನೇ ಮುಕ್ತಿ ವಿಲಾಸ ಪಡೋರು ಅಂತ. ಆ ಮಹಿಳಾ ಮಣಿಗಳ ದೂರು ಕೇಳಿ ವಿಲಾಸರಾಯರು ಹೇಳಿದರಂತೆ ಅಮ್ಮಾ ತಾಯಂದಿರಾ - ಯಾರಿಗುಂಟು ಯಾರಿಗಿಲ್ಲ ಈ ಭಾಗ್ಯ... ಒಂದಿಷ್ಟು ದಿನಾನಾದ್ರೂ ನೀವು ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿರಿ. ಅಂತ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರಂತೆ.

ಇತ್ತ ಡೀಕೇಶಿಯೂ ರೋಷನ್‌ಬೇಗರೂ ಇದೇ ನಮ್ಮ ಪೋರ್ಟ್‌ಪೋಲಿಯೋ ಅನ್ನುವಂತೆ ಶಾಸಕರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಬಿಸಿಲೇರಿ ಬೇಕಾ. ಆಲ್‌ಪೋನ್ನಾ ಬೇಕಾ ಅಂದ್ರೆ ಅವರು ನಾವು ಬೇಲೂರು ನೋಡಬೇಕು, ಮೈಸೂರು ನೋಡಬೇಕು ಅಂದ್ರಂತೆ. ಹೀಗೆ ಬ್ಯಾಚ್ ಬೈ ಬ್ಯಾಚ್ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದ್ರಂತೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಇವರಿಬ್ರೇ ಕಂಡಕ್ಕರು.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ರಾಜಾರೋಷವಾಗಿ ನಡೀತಿದ್ರೂ ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಣ್ಣ ಮಾತ್ರ ಏನೂ ತಿಳೀದ ಮಗೀನಂಗೆ “ಅಯ್ಯೋ ಅಂಥಾದೇನೂ ಇಲ್ಲ ಅವರೆಲ್ಲ ಟೂರ್ ಬಂದಿದಾರೆ. ಉರು ನೋಡ್ಕೊಂಡ್ ಹೋಗ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ತೊಂದ್ರೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ” ಅಂದ್ರಂತೆ. ನೋಡಿದ್ರಾ ಎಂಥಾ ಹಸೀ ಸುಳ್ಳು. ಇದರ ಬೆನ್ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಆ ಶಾಸಕರ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಡೀಕೇಶಿಯವರು ಅಗಲವಾಗಿ ಬಾಯಿ ತೆಗೆದು ಡಾಕ್ಟಿಗೆ ಹಲ್ ತೋರಿಸೋರ ಹಾಗೆ ನಗೋ ಪೋಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ ಪೋಟಾ ಎಲ್ಲಾ ಪೇಪರಲ್ಲೂ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಪೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೂಡಲೇ ಡೀಕೇಶಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿ ಇದೇನೀ ನಿಮ್ ಪೋಸು... ನೋಡಿದೋರಾದ್ರೂ ಏನಂತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಪೋಟೋ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳೋ ಷೋಕಿ ಇದ್ರೆ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ತೆಗೆಸಿ ಮನೇಲಿ ನೇತ್ ಹಾಕ್ಕಳಿ ಅಂದ್ರೆ ಡೀಕೇಶಿ ಒಳ್ಳೆ ಎಳೇ ಮಗುನಂಗೆ ಮತ್ತೆ ರೋಷನ್ ಬೇಗ್ ತೆಗೆಸ್ಕತಾ ಇದಾರೆ ಅಂತ ದೂರಿದ್ರಂತೆ. ಥತ್ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದೀರ ಇಷ್ಟೂ ತಿಳೀಬಾರ್ದೇನೀ ಅವರು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ಸಚಿವರು ಕಣ್ರೀ ಅವರು ಯಾರ ಜೊತೆ ಬೇಕಾದ್ರೂ ಎಲ್ ಬೇಕಾದ್ರೂ ಪೋಟೋ ತೆಗೆಸ್ಕಬಹುದು ನಿಮಗ್ಯಾಕ್ರೀ ಅದೆಲ್ಲ ಹೋಗ್ರೀ ಅಂದ್ರಂತೆ.

ಈ ಕನಾಟಕದೋರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡ್ತಾರಲ್ಲ ಅಂತ ತುಂಬಾ ಖುಷಿಯಾದ ಶಾಸಕರು ತುಂಬಾ ಬೇಜಾರಾಗ್ಗೆತೆ ಏನಾರ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ಅದೂ ಇದೂ ಅಂದ್ರೆ, ಅದಿಕ್ಕೆ ಕಾಯ್ದಿದ್ದಂಗೆ ರೋಷನ್‌ಬೇಗರು ಬೇಗ ಬೇಗ ಕವ್ವಾಲಿ ಅರೇಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ರಂತೆ.

ಅಂತೂ ಮನೆಗೆ ಮಾರಿ ಪರರಿಗೆ ಉಪಕಾರಿ ಅನ್ನೋ ಮಾತನ್ನ ನಿಜ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ರಾಜೋಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಕೀರ್ತಿ ತಗತಾ ಇದೀನಿ. ಹೀಗೇ ಆದ್ರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪುಟಕ್ಕೆ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ತೊಂದ್ರೆ ಬಂದ್ರೂ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಅಟ್ಟಿಸ್ಕೊಂಡ್ ಬಂದು ಕೂಡಿಹಾಕೋದ್ರಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚರಿಯಿಲ್ಲ.

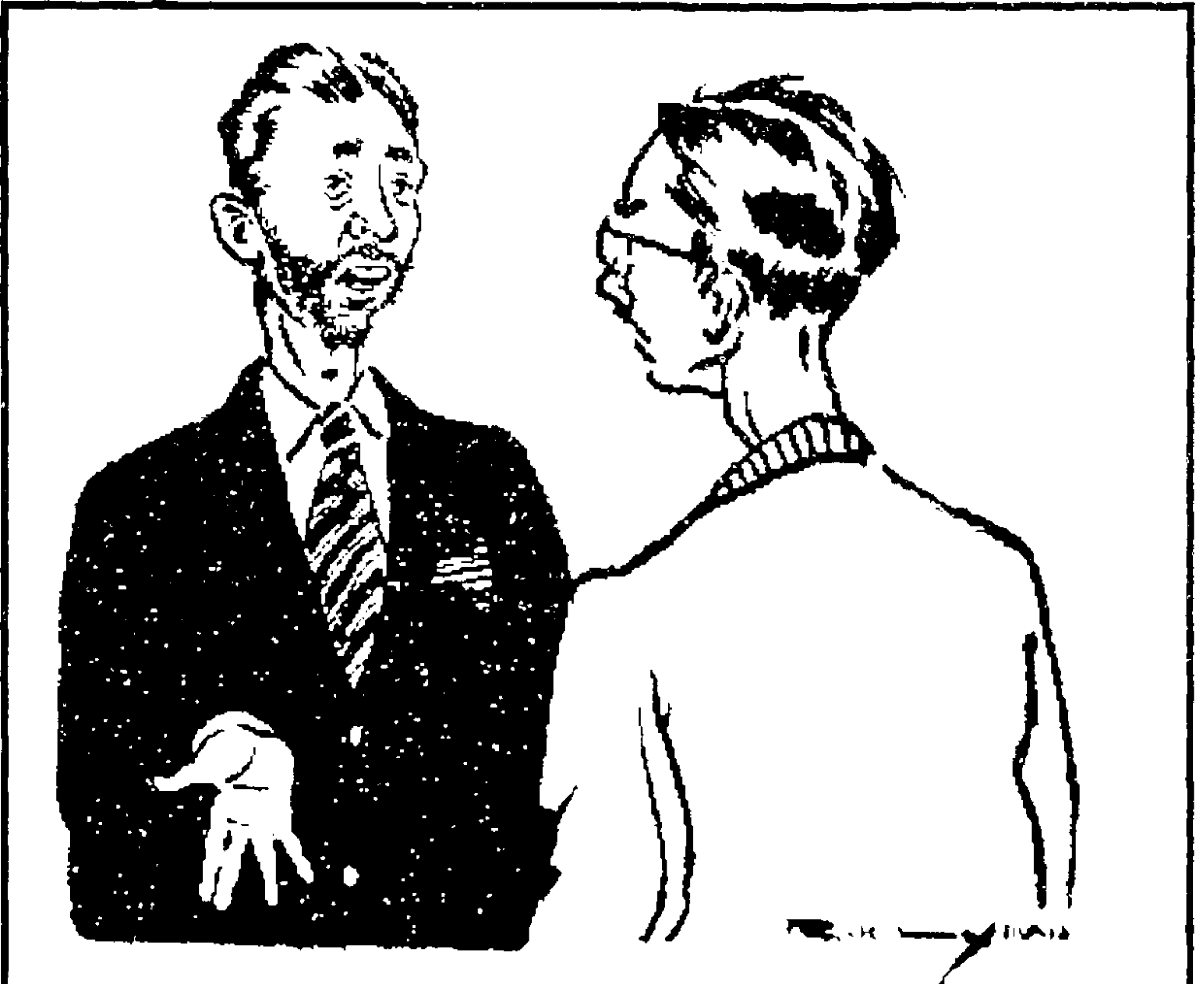
ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಚಾಳಿ ಮನೆ ಮಂದಿಗೆಲ್ಲ ಅಂದ್ ಹಾಗೆ ಒಂದ್ ಕಾಲ್‌ಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯೋರು ರಾಮಾಕೃಷ್ಣ ಅಂತ ಇರದೇ ಹೆಗ್ಗಲಿಕೆ

ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಹೋಗಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಶಾಸಕರನ್ನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಆಗ ಆಂಧ್ರ ಈಗ ಬಾಂಬೆ ಮುಂದೆ ಯಾವುದೋ ಕಾಣೆ ಜಗದಂಬೆ.

ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಆದ್ರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಶ್ರಮ ಸಾರ್ಥಕವಾದಂತೆ. ಈ ಸಂಚಿಕೆ ನಿಮ್ ಕೈ ಸೇರೋ ಹೊತ್ಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಗೊತ್ತಾಗಿರುತ್ತೆ. ಏನೇ ಆಗ್ಲಿ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರದ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಹೊಳೇಲಿ ಹುಣಿಸೇ ಹಣ್ಣು ಕಿವಿಚಿದ ಹಾಗಾಗಿರುತ್ತೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಉಳಿಯುತ್ತೋ ಉರುಳುತ್ತೋ ಅಂತೂ ಕರ್ನಾಟಕ ಬೇಬಿ ಸಿಟ್ಟಿಂಗ್ ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ಬೇಬಿಸಿಟ್ಟಿಂಗ್ಗೆ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೇಡಿಕೆಯೊ ಬಂದ್ರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಕೃಷ್ಣಣ್ಣ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ನಾವು ಗ್ಲೋಬಲ್ ಅಂತ ಒಂದಕ್ಕೂ ಡಿಕೇಶಿ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೂ ರೋಷನ್‌ಬೇಗ್ ಕೈ ಹಿಡ್ಕೊಂಡ್ ಕುಣಬಹುದು.

“ಆಗ ಗೋಪಾಲರಾಯ, ಈಗ ಯೂಟೀಐ. ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಮಕಮಲ್ ಟೋಪಿ ಮಕಮಲ್ ಟೋಪಿ ಟೋಪಿನೇ”

ಬಡ್ತಿ ಬವಣೆ

ನಿರುದ್ಯೋಗವಿದ್ದಾಗ ಕೆಲಸ ಸಿಗಬೇಕೆಂಬುದೊಂದೆ ಯೋಚನೆ. ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಮೇಲೆ ಸಾವಿರಾರು ಯೋಚನೆ ಸಂಬಳ ಹೇಗೆ ನಿಭಾಯಿಸುವುದು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದು, ಸಾಲ ತೀರಿಸುವುದು, ಸಂಬಳದ ವಿವರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದು. ಗುಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾದದ್ದು ಇದ್ದ ಕಡೆ ಇರಬೇಕೆಂದರೆ ಏನೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯ! ಬಡ್ತಿ ಬರುತ್ತಿರಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ನಮಗೆ ಆಗದಿದ್ದವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ಸಿಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಬರಲಿ ಎಂದು ಆಸೆ ಪಡೆಯುವುದೊಂದೆ ನಮಗಿರುವ ಮಾರ್ಗ.

‘ಪ್ರಮೋಷನ್’ ನಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿರುವುದು ಆಡಳಿತದ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿದವರಿಗೆ. ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದವರಿಗೆ ಒಂದು ಬಡ್ತಿ ಅಂತ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕಾಲ ನಿರ್ಮಿತ (Time - Bound) ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಇಷ್ಟಪಡದಿರುವ ಬಡ್ತಿ ಅಂದರೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಳೆಯುವುದನ್ನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಡಾ|| ಲಾರೆನ್ಸ್ ಜೆ. ಪೀಟರ್ ಎಂಬ ಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ “ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕೆಲಸಗಾರನೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಒಂದು ಅನರ್ಹತೆ (incompetence) ಮಟ್ಟವನ್ನು ಏರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ” ಅಂತ. ಹೌದು ಬಡ್ತಿ ಆಗಲು ಬಿಡಿ. ತನ್ನಿಂದ ಕೆಲ್ಸ (ನಿರ್ವಹಣೆ) ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿ ಬಿಡಿ.

ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ‘ಬಡ್ತಿ’ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನೇಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವು ಅನೇಕರಲ್ಲಿದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಟವಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಸಿಗಲಿ, ಅವನಿಗಿಂತ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲ್ಸಗಾರ ಸಿಕ್ಕು ಅವನು ಕಷ್ಟಪಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಗೇನು ಕಮ್ಮಿಯಿಲ್ಲ.

ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪೀಠಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಇದೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಜವಾನನೊಬ್ಬ ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಮ್ಯಾನೇಜರ್‌ಗೂ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ಸಾಲ ವಸೂಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು.

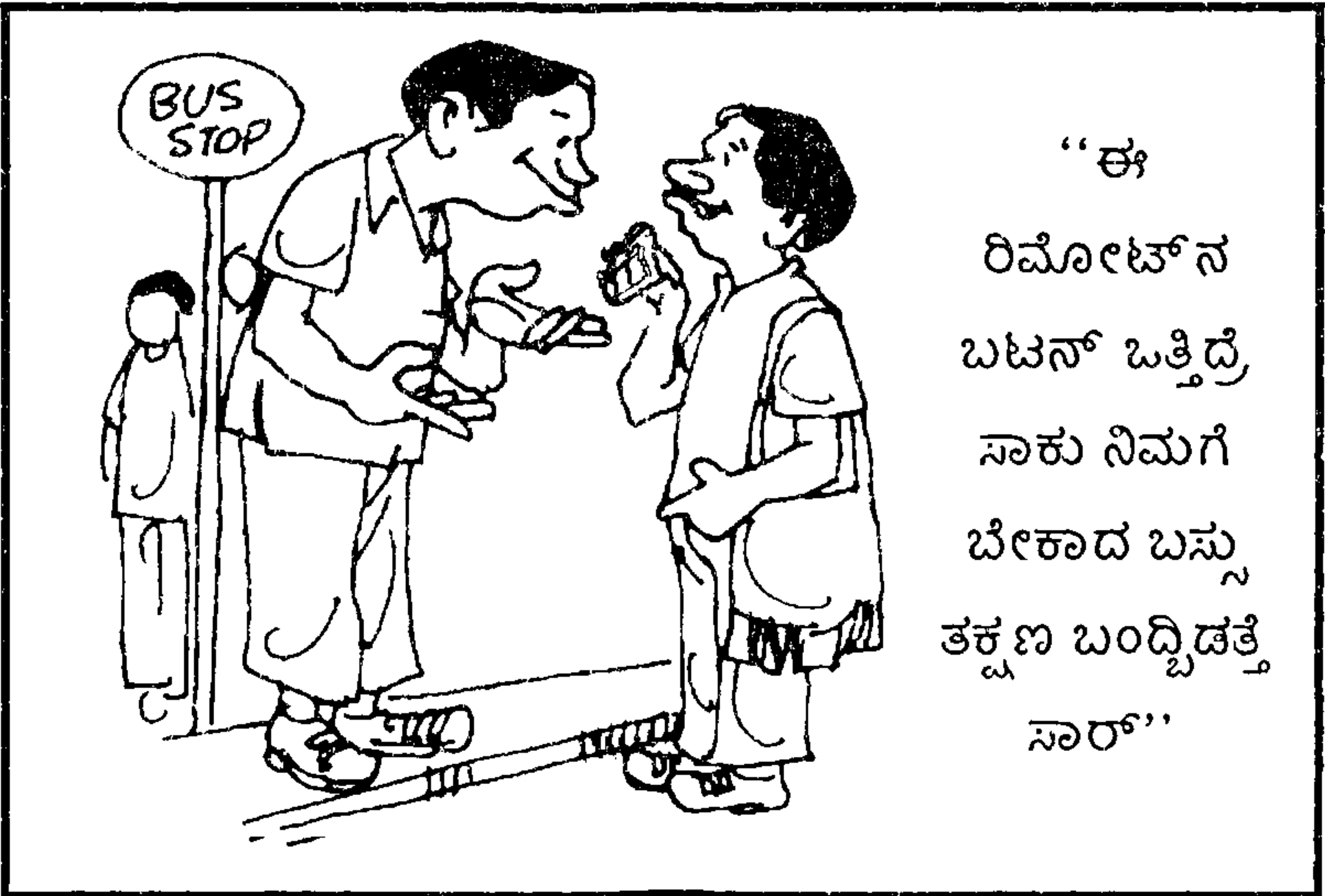

ಆದರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಓದಿ ಅಥವಾ ಎಂ.ಬಿ.ಎ. ಪದವೀಧರನಾಗಿ, ಅನೇಕ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ ಅನುಭವ ಪಡೆದ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಅವನು ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 15 ರಿಂದ 20 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆನು ಪರಿಹಾರ? ಜವಾನನನ್ನು ಏಕದಂ ಮ್ಯಾನೇಜರ್ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದೇ? ಕೆಲವು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯ. ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಲೋಟ ತೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವನು ದೊಡ್ಡ ಹೋಟೆಲ್ ಮಾಲಿಕನಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಡ್ತಿಗಾಗಿ ಏಣಿಗಳಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬೇರೆ ಹಾರಬಹುದು.

ಮೆಟ್ಟಿಲು ಇದ್ದಕಡೆ ವೇಗದ ನಿಯಂತ್ರಣ. ಅಬ್ಬಬ್ಬ ಅಂದರೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಹತ್ತಬಹುದು ಒಟ್ಟಿಗೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು ಕಾಲು ಮುರಿಯುವುದು ಖಚಿತ. ಹಾಗಂದರೆ ಮೇಲೆ ಹತ್ತಲು ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಇರಲೇಬಾರದೆಂದಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆತ್ತುವವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೈ ಕೊಡುವವರಿರುತ್ತಾರೆ.

ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಂತೆ ಬಡ್ತಿ ಬವಣೆಗೂ ಪರಿಹಾರ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಿ ತನಕ ಈ ಕಷ್ಟ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ - ನಿವೃತ್ತಿಯಾಗೋ ತನಕ. ಆನಂತರ ಎಲ್ಲವೂ ನಿರಾತಂಕ.

• ಇನ್ನೆಯಿಲ್

ಪೀಡೆಗಳಿಗೆ ಆಮಂತ್ರಣ?

೦ಎಸ್ತಾಮೂರ್ತಿ

ಆಗಿರೋದಿಷ್ಟು:

ತಾತಾ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಫಿಸಿಕ್ಸ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ರಂಗನಾಥ (ರಂಗಣ್ಣ) ಹೆಂಡತಿಯ ಬಲವಂತಕ್ಕೆ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೇಟು ತರಲೆ ಗುಂಡಣ್ಣನ ಸೀರಿಯಲ್ ಶೂಟಿಂಗಿಗಾಗಿ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಹೆಂಡತಿ ಸರಸೂವಿನೊಂದಿಗೆ ಪಯಣಿಸಿದ. ಹಲವು ಕಷ್ಟ ಜೀವಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಹೀರೋಯಿನ್ನಿನ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಜ್ವರ, ಒಂದು ದಿನ ರಜಾ, ಬೇಲೂರು ಯಾತ್ರೆಯ ಮಜಾ, ಗುಂಡಣ್ಣನಿಗೆ ಕೋಳಿ ಮರ್ಚೆಂಟ್ ಯಾಲಕ್ಕೆ ಅವನ ಮಾವ ವಿಲೇಜ್ ಅಕೌಂಟೆಂಟನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಸುಳ್ಳು ಬರ್ತ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿ. ಹೀರೋಯಿನ್ ಮಾಯಮ್ಮನ ಹಠಾತ್ ಆಗಮನ.

ಕ್ಯಾಮರಾ ಮುಂದೆ ನಿಂತ (ಮಲಗಿದ) ಒಡನೆಯೇ ಹೆಣವಾಗುವ ಮುದುಕ ಶ್ರೀಮಂತನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಂಗಣ್ಣ ಜೀವಕಳೆ ತಂದಿತ್ತ. ಪಾತ್ರ-ವಿಸ್ತಾರದಿಂದ ಕುಪಿತಳಾದ ಸರಸೂ ಆಕ್ರೋಶ; ರಂಗಣ್ಣ-ಗುಂಡಣ್ಣರಿಗೆ ಹಿಡಿತಾಪ. ಅವಳ ಮನಸ್ಥಿತಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡ ಕ್ಯಾಮರಾ ಸಹ ನಗೆಗಡಲಿಗೆ ದಾಖಲು.

...ಮುಂದಕ್ಕೋದ್ದಳಿ

ಗುಂಡನ ಎಣಿಕೆಯಂತೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುರಸ್ಕಾರ ಗಳಿಕೆಗೆ ಅರ್ಹವೆನಿಸುವ ರಂಗಣ್ಣನ ದೇಹಾಂತದ ಸೀನು ಸೂಟಿಂಗ್ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಹನ್ನೆರಡು ಬಾರಿ ಬಿದ್ದ ಮಾಯಾದೇವಿ ಆಯಾಸಗೊಂಡಿದ್ದಳು. ಸದ್ಯ, ರಂಗಣ್ಣ ಬದುಕುಳಿದದ್ದು ಸರಸೂ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಅನ್ನಿ. ಜತೆಗೆ ಸರಸೂ-ಸಂದಿಗ್ಧವನ್ನು ನೋಡಿ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಕ್ಕ ಕ್ಯಾಮರವೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಯಾಸಗೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ದಿನದ 'ಪ್ಯಾಕಪ್' ಆಗಿಯೇ ಹೋಯಿತು. ಕಿವಿಯಿಂದ ಕಿವಿಯವರೆಗೆ ಹಲ್ಲಿರಿಯುತ್ತ ಗುಂಡ ರಂಗಣ್ಣನ ಕಿವಿಯನ್ನು ಕಚ್ಚಿದ:

‘ಒಳ್ಳೇ ನ್ಯಾಚುರಲ್ ಆಕ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡ್ಲೆ ಗುರೂ... ಸತ್ತು ಹೆಣವಾಗೋ ಸೀನಿಗೆ ನೀನೂ ಮೇಡಮ್ಮ ಒಳ್ಳೇ ಲೈಫ್ ತುಂಬಿಬಿಟ್ಟಿ... ಥ್ಯಾಂಕ್ಸುಗುರು ನಾಳೆ ನಾವೆಲ್ಲ ಬೇಲೂರಿಗೆ ಟ್ರಿಪ್ ಮಡಗಿದೀವಿ... ಸೂಟಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ... ನೀನು ಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೌದು ಗುರು... ಪಾಪ, ಇನಿಸ್ಪೂಟಾಗೆ ತುಂಬಾ ಕೆಲ್ಸ ಇರ್ತದೆ ಅಲ್ಲಾ?’

‘ಅಂದ್ರೆ .... ನಮ್ಮ ಸೀನುಗಳು...’

‘ಷ್ಫೋರೀನೋರು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕು... ಪ್ಲಾಶ್ ಬ್ಯಾಕ್ ಬಂದರೆ ಬೆಂಗ್ಕೂರಾಗೆ ಒಡ್ಕೊಳಾಣಾ ಅಂದವ್ರೆ... ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬಸ್ಸು ಒಲ್ದಾದು ಎಲ್ಲು ಮೂರು ದಿನಾ ಆಯ್ದದಲ್ಲಾ ಗುರೂ’

‘ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲ... ನಮ್ಮ ನೆಂಟರ ಮನೇಲಿ ಒಂದಿನಾ ಇದ್ದು, ಸರ್ವಿಸ್ ಬಸ್ ನಲ್ಲೇ ಹೋಗ್ತೀವಿ... ನಿಮ್ಮ ಬಸ್ಸನ್ನ ಇವತ್ತಿನಿಂದಾನೇ ಸ್ವಾರ್ಟ್ ಮಾಡೋಕೆ ಶುರು ಹಚ್ಕೊಳಿ’

‘ಏನು ಗುರೂ,... ನೀನೂ ತಮಾಸೆ ಮಾಡ್ತೀಯಾ!’

‘ಸಹವಾಸ ದೋಷಾ ಕಣಯ್ಯ’ ಎಂದು ಕಿರು ಚಟಾಕಿ ಹಾರಿಸಿದ ರಂಗಣ್ಣ, ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ರಿಟರ್ನ್ ಜರ್ನಿಯನ್ನು ಗುಂಡನ ಲಕ್ಷ್ಮರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಹೋದ ಸಂತಸದಿಂದ ಆನಂದತುಂದಿಲನಾದ. ಸರಸು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಸಹಮತಿ ಸೂಚಿಸಿ ಸಹಕರಿಸಿದಳು, ನಾಳೆ ಎಲ್ಲಾ ನಂದೂ ಕಂಪ್ಲಿ!

ರಾತ್ರಿ ಟೀಮಿಗೆ ಬೈಬೈ ಹೇಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಾಜಿ, ಶೇಖರ, ರುಸಿಂಗ, ಮಂಜುಳ ಹೈತ್ವಾರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಸ್ಕರಿಸಿದರು. ರಂಗಣ್ಣ ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಅಡ್ರೆಸ್ಸು ಫೋನ್ ನಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರು.

‘ಶೇಖರ್, ನಿನ್ನ ಜೋಕುಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೇಳಲೇಬೇಕಪ್ಪ’ ಎಂದು ರಂಗಣ್ಣ ಹರ್ಷಿಸಿದ. ಗುಂಡಣ್ಣ ಮಾಯಮ್ಮನ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಜಿ ಆಗಿದ್ದ. ಶಿವಾಜಿ, ಶೇಖರ, ದಂಪತಿಗಳನ್ನು ನಂದೂ ಮನೆವರೆಗೂ ಬಿಟ್ಟುಬಂದು ಮರ್ಯಾದೆ ತೋರಿಸಿದರು.

ಅಪರೂಪದ ನೆಂಟರ ಆಗಮನ ನಂದಿಗೆ ಮಹದಾನಂದ ತಂದಿತು. ಅವಳೆಂದಳು:

‘ನೋಡೇ ಸರಸೀ,... ನೀವುಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಈ ಥರಾ ಆ್ಯಕ್ಟಿವಿಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರೋ ಹೊತ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಟೀವಿ ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ದಯದಿಂದ ಹೀಗೇ ಸೇರೋಕಾಯ್ತು. ಪಾಪ, ಇವರಿಗೆ ನೋಡು... ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದ ದುಡಿಮೆ...’

‘ಆದರೇನಂತೆ? ರಘು ಎಂಥಾ ಘನವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡ್ತಾ ಇದಾನಮ್ಮ! ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಮ್ಮ ತರೋ ಅಂಥದು’ ಎಂದ ರಂಗಣ್ಣ.

‘ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲೇ ಇವೆ?’ ಸರಸು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು.

‘ಬೆಂಗಳೂರಿಗೇ ಕರ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದಾರೆ... ಹೇಗೂ ರಜಾ ಇದೆ... ನಾಕು ದಿನ ಅಜ್ಜಿ ತಾತನ ಜೊತೆ ಇದ್ದು ಬರಲಿ ಅಂತ.’

‘ನೀನು ಪುಣ್ಯವಂತೆ ಕಣೇ’... ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಸರಸುವಿನ ಕಣ್ಣಂಚಿನ ಹನಿಯ ಹಿಂದಣ ವೇದನೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ರಂಗಣ್ಣ ರಘುವಿನ ಆಲ್ಪಂ ನೋಡತೊಡಗಿದ.

‘ಸರಸೂ... ಇಲ್ಲೋಡೇ ಸುನಂದಾ ಗಂಡನ ಪೋಟೋಗಳನ್ನ... ಯಾರ ಯಾರ ಜೊತೆ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡ ಪೋಟೋಗಳಿವೆ ಗೊತ್ತಾ ರಘೂದು! ವಿಕ್ರಂ ಸಾರಾಭಾಯ್, ರಾಜಾ ರಾಮಣ್ಣ, ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ, ಯು.ಆರ್. ರಾವ್, ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗನ್... ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಒಬ್ಬರು ದಿಗ್ಗಜರಗಳು...! Really Fantastic! ನಂದೂ... ಏನು ಗೊತ್ತಾ, ನಮ್ಮನೇಲಿ ನಾನು ಇಂಥಾ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯನ ಜೊತೆ... ಅದೇ ನಮ್ಮ ಚೀಪು ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್. ರಾವ್ ಜೊತೆ ಇರೋ ಒಂದು ಪೋಟೋನೇ ಕಟ್ಟು ಹಾಕಿಸಿ ತಗಲು ಹಾಕಿದೀವಿ! ಏನು ಮಹಾನುಭಾವನೇ ನಿನ್ನ ಗಂಡ!’

‘ಹೌದು, ಅವರಿಗೂ ಈ ಆಲ್ಪಂ ಬಗ್ಗೆ ತುಂಬ ಆದರ ಅಭಿಮಾನ! ಇದೇ ನನ್ನ ಜೀವನದ ಸಾಧನೆ ಅಂತಾರೆ’.

‘ಅದಿಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳ ಪೋಟೋ ತೋರಿಸೇ’ ಸರಸೂ ಎಂದಳು.

‘ನಾನೇ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ರಘು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳ್ತಾರೆ: ಮನೇಗೆ ಬಂದರೋರನ್ನ ಬೋರ್ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಓಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಮದುವೇದೋ, ಮಕ್ಕಳದೋ ಆಲ್ಪಂ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ರನ್ನಿಂಗ್ ಕಾಮೆಂಟ್ರಿ ಹೇಳೋಕೆ ಶುರು ಮಾಡು. ತಕ್ಷಣ ನೆಂಟರು ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಮಾಡ್ತಾರೆ ಅಂತ.’

‘ಈಗ ನಾನೇ ಕೇಳಿದೀನಲ್ಲಾ...’ ಎಂಬ ಸರಸೂ ಉವಾಚಕ್ಕೆ ರಂಗಣ್ಣ ತುಸು ವಿಸ್ತಾರ ನೀಡಿ ‘ಅದೂ ಅಲ್ಲೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನೆಂಟರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾರು ಅನ್ನೋ ಧೈರ್ಯ ಇರುತ್ತಲ್ಲ!’ ಎಂದ. ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು. ಸಕ್ಕರೆಯಂತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸಿದರು.

ಮಧ್ಯೆ ಕಾಲಿಂಗ್ ಬೆಲ್ ಸದ್ದಾಯಿತು. ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದರೆ ಗುಂಡ! ‘ಸಾರಿ ಗುರು, ತೊಂದ್ರೆ ಕೊಡ್ತಿದೀನಿ... ಇದೆರಡು ಓಚರ್ಗೆ ಸೈನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡು ಗುರು... ಡೈಲಿ ಅಕೌಂಟ್ ಮಡಕ್ಕೋಬೇಕು... ಶಿವಾಜಿ ಏಳ್ಳ ಇಲ್ಲಿದೀಯ ಅಂತ’ ಎಂದು ಎರಡು ಖಾಲಿ ರಶೀತಿಗಳನ್ನ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದ. ‘ಒಟ್ಟು ಕರ್ಚಿನಾಗೆ

ಅಡ್ಜಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಬರೋತೀವಿ.... ಸೈನ್ ಹಾಕೋಡು ಸಾಕು... ಪಾಪ ನಿನಗ್ಯಾಕೆ ಬಾಕಿ ತೊಂದ್ರೆ' ಎಂದ.

ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅಭ್ಯಾಸವಿದ್ದ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸೋಜಿಗವಾಯ್ತು. ಆದರೂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಜನಿತ ಸಂತಾನಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತ ಸ್ಥಳವಿತ್ತು ಖಾಲಿ ಓಚರುಗಳಿಗೇ ಸಹಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು.

'ಧ್ಯಾಂಕ್ಯು ಗುರು... ಬೆಂಗಳೂರು ನೋಡಾನ' ಎಂದು ಕಂಬಿಕಿತ್ತ, ಗುಂಡಣ್ಣ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಶಿವಾಜಿನ 'ವಾರ್ನಿಂಗ್' ನೆನಪಾಯಿತು.

ಮಾರನೆಯ ದಿನವೆಲ್ಲ ಊರು ಸುತ್ತಿ, ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಕಿ ಇದ್ದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು 'ರೀಕ್ಯಾಪ್' ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ನಂದಿ-ಸರಸು. ಮಧ್ಯೆ ರಂಗಣ್ಣ ನಂದಿ ಬಸವನಂತೆ ತಲೆ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಲ ಕಳೆದರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಘುವಿನ ಜ್ಞಾನ-ಸಾಧನ-ಭಂಡಾರದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಒಳನೋಟ ದಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡ. ಮೂರನೆಯ ದಿನ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಸ್ಸೇರಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ನಡೆದರು.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಸೀರಿಯಲ್ ಷೂಟಿಂಗ್‌ನ 'ಉತ್ತರ ಕಾಂಡ' ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಸಮಾಜದ ಮೆಂಬರುಗಳು, ಏ-ಬೀ-ಸೀ ಬಾರದವರೂ ಸೇರಿ, 'ಕರೋಡ್‌ಪತಿಯಾಗ ಬಯಸುವ ದುಸ್ಸಾಹಸಿಯನ್ನು ಬಚ್ಚನ್ ಎಂಬಾತ ತನ್ನ (?) ಅತಿಶಯ ಬುದ್ಧಿತೋರಿ ಸೋಲಿಸುವಂತೆ' ಕ್ವಿಜ್ ಮಾಡುವಾಗ ಏನುತ್ತರ ನೀಡುವುದು? ಒಂದಷ್ಟು ದಿನ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಗೈರು ಹಾಜರಿ ಹಾಕಿಬಿಡುವ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಳು, ಸರಸು. ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನ ಸಮಾಜದತ್ತ ತಲೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ.

ದುರದೃಷ್ಟವೆಂಬಂತೆ ಜನತಾಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ತಂಬೂರಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಡೋದೇ! ರತ್ನಮ್ಮ ದಾಸಮನೆತನದವರೇನಲ್ಲ. ಆದರೆ ಚಾಡಿಮಾತು, ಗಾಸಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಂಚಲು ಸದಾ 'ಹರಿ, ಹರಿ' ಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದ ಆಕೆಯ ಚುಟು ಚುಟು ಪ್ರತಿಭೆಯ ಫಲಶ್ರುತಿಯಾಗಿ ಸಮಾಜ ಆಕೆಗಿತ್ತ ಬಿರುದು, 'ತಂಬೂರಿ'. ಸರಸು ಎಷ್ಟೇ ಜಾರಿದರೂ ಆಕೆಯ 'ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ'ಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

'ಏನ್ರಿ, ಸರಸಮ್ಮ... ಹೇಗಿತ್ತೀ ಶೂಟಿಂಗು... ಯಾವಾಗ ಬಂದ್ರಿ... ಸಮಾಜದೋರ ಬಾಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಿಮ್ಮದೇ ಮಾತು! ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತೀ ಸೀರಿಯಲ್ಲು? ಅಂದ್ವಾಗೇ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಮೊದಲನೇ ಮೆಂಬರ್ ಟೀವಿಸ್ಕಾರ್ ಆದೋರು ಅಂತ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೊಂತಿದಾರ್ರೀ... ಇದು ಗುಟ್ಟಿನ ವಿಷಯ... ನಾ ಹೇಳ್ತೆ ಅಂತ

ಯಾಬಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಡಿ. ಇವತ್ತು ಸಂಜೆ ಖಂಡಿತ ಬರ್ತೀರಿ ತಾನೇ? ನಾವೆಲ್ಲ ಕಾಯ್ದಾ ಇರ್ತೀವಿ.'

ತಂಬೂರಿ ಅಮ್ಮನ ಒಂದೊಂದು ಶಬ್ದವೂ ಸರಸೂವನ್ನು ಈಟಿಯಂತೆ ಇರೆಯಿತು. ತನ್ನ ಅಮೂಲ್ಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೇಳಿ ಆನಂದಿಸುವ ಆ ಮೆಂಬರಿಗಳ ಹೊಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜಕ್ಕೂ ಹುಣ್ಣಾಗಬಾರದೇ! ಎಂದು ಶೋಕಿಸಿದಳು ಅವಳು. ಅದನ್ನು ತೋರಗೊಡದೆ,

'ಮನೇಲಿ ನೆಂಟರು ಬಂದಿದಾರೆ... ಮುಂದಿನವಾರ ಆದರೆ ಬರ್ತೀನಿ' ಎಂದಳು.

'ಅಯ್ಯೋ ಹಾಗಂದರೇನು!... ಅವರೂ ಕರ್ಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ನಾಚಿಕೆ ಯಾಕೆ? ಆ ಸೊಟ್ಟ ಮುಸುಡಿ ಜಯಾ ದಿನಾ ನಾಕು ಜನನ್ನ ಕರ್ಕೊಂಡು ಬರೋದಿಲ್ಲಾ? ಗೆಸ್ಸು, ಗೆಸ್ಸು, ಅಂತ' ತಂಬೂರಿ ಮಿಡಿಯಿತು.

'ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನೋಡೋಣ' ಎಂದು ಸರಸು ಬೀಸುವ ದೊಣ್ಣೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಳು. ತಂಬೂರಿಯ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ತನ್ನ V.I.P. ಅರೈವಲ್‌ಗೆ ಸಿಗಬಹುದಾದ ಪ್ರಚಾರ ಅವಳ ಮೈ ನಡುಗಿಸಿತು. ಆದರೆ ತಾನು ನಿಧಾನಿಸಿದಷ್ಟೂ ಮೆಂಬರಿಗಳ ಕುತೂಹಲದಾಳ ಹೆಚ್ಚುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೂ ಇದ್ದಿತು. ಒಂದು ವಾರ ಸಮಾಜದ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ತಲೆ ಹಾಕಿಯೂ ಮಲಗದ ಅವಳು ಹಗಲಿರುಳು ನಿದ್ರೆಗೆಟ್ಟಳು, ಅವಳ ಮನಃಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಕ್ಷುಬ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಕಿರುತೆರೆಯ ಕ್ಯಾಮರಾಮುಂದೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಅಡಿಯಿಟ್ಟು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಣವಾದ ರಂಗಣ್ಣ ಮಾತ್ರ ಎಂದಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರತನಾಗಿ ಹೋದ ಆದರೆ ಒಂದು ಘಟನೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ನೆನಪಿಸುವಂತಾಯಿತು.

ಐದಾರು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಯಾರೋ ಧಡಧಡನೆ ಬಾಗಿಲು ತಟ್ಟಿದರು. 'ಈ ಹಾಳು ಸಮಾಜದೊಳಗೆ ನಯ ಇಲ್ಲ, ನಾಜೂಕಿಲ್ಲ... ಬೆಲ್ ಹೊಡೆಯೋಕೆ ಏನಂತೆ... ಕರೆಂಟೂ ಇದೆ' ಎಂದು ಬೈಕೋತ ಬಾಗಿಲು ತೆಗೆದ ಸರಸು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಸ್ತಂಭೀಭೂತಳಾದಳು. ಎದುರಿಗೆ ನಿಂತರವನು ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್!

'ಪ್ರೊಫೇಸರ್ ರಂಗ್ನಾತರಾವ್ ಮನೆ ಇದೇ ಏನ್ರಮ್ಮಾ... ಹೌದು, ಸ್ವಲ್ಪ ಕರೀತೀರಾ ಅವರನ್ನ?' ಆ ವೇಳೆಗೆ ರಂಗಣ್ಣ ತಾನೇ ಬಂದು ನಿಂತ.

‘ನೀವೇನಾ ಸಾರ್ ರಂಗ್ನಾತರಾವ್? ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಒಂದು ಸಮನ್ಸ್ ಇದೆ.. ಹನ್ನೆರಡನೇ ತಾರೀಖು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಜರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತೆ ಸಾರ್.’ ರಂಗಣ್ಣ ಕೋರ್ಟಿನ ಹೆಸರು ಕೇಳಿಯೇ ತಬ್ಬಿಬ್ಬಾದ!

‘ಯಾಕೆ ಸಾರ್... ಕೋರ್ಟಿಗೆ?’ ತನಗೆ ಸಿಕ್ಕ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ ಪೋಲೀಸ.

‘ಗುಂಡೇಶ್ ದಡದಳ್ಳಿ ಅನ್ನೋರ ಮೇಲೆ ಕೇಸಾಗಿದೆ ಸಾರ್. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಹೆಸರು ಹೇಳಿದಾರೆ ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತೆ. ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೋರ್ಟಲ್ಲಿರಬೇಕು ನೀವು, ಅವರುತ್ತೆ’ ಎಂದು ಸಮನ್ಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ.

ಆ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪೊನ್ ರಿಂಗ್ ಆಯಿತು. ‘ಒಂದು ನಿಮಿಷ, ಬಂದೆ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದು ರಿಸೀವರ್ ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ರಂಗಣ್ಣನಿಗೆ ಪರಿಚಿತ ದನಿ ಕೇಳಿಸಿ ‘ಅಲ್ಲೋ ಗುರೂ, ನಾನ್ಯಣಪ್ಪ... ಗುಂಡಣ್ಣ... ಗುಂಡ’ ಎಂದಿತು.

“ನಾನು ಕನ್ಸಲ್ಟೆಂಟ್ ಅಂಡ್ವೇಲೆ
ನೀವು ಯೋಚ್ಚೇನೇ ಮಾಡಂಗಿಲ್ಲ”

ನಾನೇಕೆ ಏ(ನೇ)ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ

• ನೀರಗುಂದ ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ ರಾವ್

ನಮ್ಮೂರಿನ (ಬಾಗೂರಿನ) 'ತುತ್ತುರಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಿಂದ ಸಾಹಿತಿ ಸಿಂಗರಾಯರಿಗೆ ಹಾಸ್ಯ ಸಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಲೇಖನ ಕೋರಿ ಪತ್ರ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ತರಹ ಮುಜುಗರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು.

ರಾಯರು ತಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗದೇ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಸಂಪಾದಕರು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಕಳಿಸಿದ್ದೇ ಬಹಳ! ಆದರೂ ಛಲ ಬಿಡದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಂತೆ ತಮ್ಮ ಕಂತೆಯನ್ನು ತಾವೇ ಹೊತ್ತು (ಪ್ರಕಟಿಸಿ) ಸಾಹಿತಿಯ ಪಟ್ಟ ಗಳಿಸಿದ್ದು ಈಗ ಹಳೆಯ ಕತೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟೂರಾದ ಬಾಗೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಗಿಟ್ಟಿಸಿ ಊರವರ ಗಮನವನ್ನೂ ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯರು ಈಚೆಗೆ ಏನನ್ನು ಬರೆಯದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿಯೇ ಎಂಬಂತೆ 'ತುತ್ತುರಿ' ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರು "ನಾನೇಕೆ (ಏನೂ) ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಲೇಖನ ಬರೆದು ಕಳಿಸಲು ಆಶಿಸಿದ್ದರು.

ರಾಯರು 'ಏನ ಬರೆಯಲಿ ಏನ ಕೊರೆಯಲಿ' ಎಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ಮಡದಿಯ (ಅಮರ) ವಾಣಿ ಕೇಳಿಬಂತು. "ರೀ, ಯೋಚ್ಚೆ ಯಾಕ್ಕಾಡ್ತೀರಾ? ನೀವು ದಡ್ಡಿರೋ ಕಡೆ ಬುದ್ಧಂತೂಂತ ಬಿರ್ದು ಪಡ್ತೋರು ತಾನೆ. ಯಾವ್ದಾದ್ರೂ ನಿಮ್ಮ ಹಳೇ ಕಂತೆ ಬಿಚ್ಚಿ ತುತ್ತುರಿಗೇನಾದ್ರೂ ಊದಿ" ಎಂದು ಛೇಡಿಸಿದಾಗ ಸಿಂಗರಾಯರು ನರಸಿಂಹಾವತಾರಿಯಾದರು!

'ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ' ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸಿದ್ಧ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು ಬರೆದಿರುವುದು ಮಾನ್ಯ ಓದುಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿ. ಸೀರಿಯಸ್ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ 'ತುತ್ತುರಿ' ಯಂಥಾ ಹಾಸ್ಯಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೆಂದು ರಾಯರು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರೋ ತಿಳಿಯದು. ತಮ್ಮ ಗತಕಾಲದ ಅನುಭವ ಕಣ್ಣಿಂದ ತೇಲಿ ಬಂದಿತು.

ರಾಯರು ಹರೆಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ತಮ್ಮೂರಿನ ಸಹಪಾಟಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದ ವಾದ - ವಿವಾದ, ತಂಟೆ-ತಕರಾರು, ಕೀಟಲೆ-ಕೋಟಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊನೆ ಮೊದಲೇ

ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೈ-ಕೈ ಮಿಲಾಯಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಉಂಟು. ಈಗ 'ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಸೊಂದು ಮಜವಿತ್ತು' ಎಂದು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ ಗೊಣಗುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವಿಂದು ಬರಹಗಾರರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಅವೇ ಮುಂದೆ ಕತೆ ಕಾದಂಬರಿಗಳಾಗಿ ನಾನಾ ರೂಪು ತಳೆದು ಸಾಹಿತಿ ಪಟ್ಟಕ್ಕೇರಿಸಿತ್ತು!

ರಾಯರು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ 'ಯುರೇಖಾ', 'ಯುರೇಖಾ' ಎಂದು ಆರ್ಕಿಮಿಡೀಸ್‌ನಂತೆ ಕೂಗಿದಾಗ, ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಮುಗಿಯದ ಧಾರವಾಹಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಶ್ರೀಮತಿಯವರು ಕುಳಿತಲ್ಲೇ "ಯಾಕ್ರಿ ಏನಾಯ್ತು ನಿಮಗೆ?" ಎಂದಾಗ "ನಾನ್ಯಾಕೆ ಏನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲಾಂತ" ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಹೋಯ್ತು! ಎಂದು ತಮ್ಮ ಬರೆಯುವ ಕೋಣೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದರು.

ರಾಯರು ತಮ್ಮ ಲೇಖನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ 'ಎರಡು ಮಾತು' ಎಂದು ಆರಂಭಿಸಿ ಇದೊಂದು ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನಾಧರಿಸಿದ ಲೇಖನ. ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಿ ಭೇಟಿಯಾದಾಗ ಅವರಿಗೆ "ನೀವೇಕೆ (ಏನೂ) ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ?" ಎಂದು ಸವಾಲೆಸೆದಾಗ ದೊರೆತ ಉತ್ತರ ಎಂತಹ ದೈತ್ಯ ಬರಹಗಾರರಿಗೂ ಸಹ "ನಾವೇಕೆ (ಇನ್ನೂ) ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ?" ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿದರೆ ಈ ಲೇಖನ ಸಾರ್ಥಕ. ಎಂದು ತಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶಕರಿತ್ತ ಉತ್ತರವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದರು.

ರಾಯರು ಮೊದಲಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾದವನು ಬೀದಿ ಬದಿಯ ದರ್ಶಿನಿ ಕೆಫೆಯಲ್ಲಿ ದುಂಡುಮೇಜಿನ ಮುಂದೆ ಕಾಫಿ ಹೀರುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇವನೇ ಏಕೆ ತನ್ನ ಬೋಣಿಯಾಗಬಾರದೆಂದೆಣಿಸಿ ರಾಯರು ಅವನೊಂದಿಗೆ ಉಭಯಕುಶಲತೋಪರಿಯಾದ ನಂತರ "ಸ್ವಾಮಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಬೇಜಾರಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು" ಅಂದಾಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ "ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಕೆ ನೂರಾರು ಕೇಳಿ. ನಾನಿರುವುದೇ ಉತ್ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ" ಎಂದಾಗ ರಾಯರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗ ಮೂರೇ ಗೇಣು! ರಾಯರು ಪೀಠಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ "ಹಾಗಾದರೆ ನೀವೇಕೆ (ಏನೂ) ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ?" ಎಂದರು. ಆತ "ಸಾರು ನೀರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಬೇಕು ಗೊತ್ತಾಗ್ತ ಇಲ್ಲ. ಇರಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಡಿಗ್ರಿ ಪೂರೈಸಿ ರ‍್ಯಾಂಕ್ ಗಿಟ್ಟಿಸಿದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ತಿರುಗಲು ತಿಪ್ಪನಂತೆ ಅಲೆದೆ. ಯಾವುದೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆ ವೇಳೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದವು. ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಎನಿಸಿತ್ತು. ನನಗಾಗ ಶುಕ್ರದೆಶೆ! ಬದಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆದು ಹುಡುಗರಿಂದ ಹಣ ಪಡೆಯುವ ದಂಧೆ ಶುರು ಮಾಡಿದೆ! ಉತ್ತತ್ತಿಯೂ ಚನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಪರೀಕ್ಷಾ ನಿಯಮಗಳೆಲ್ಲ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದ್ವಲ ರೆಡ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದೆ. ಶಿಕ್ಷೆಯೂ ಆಯ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಏನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಕಾಫಿ ಹೀರಿದ ಕಪ್ಪನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ ನಿರ್ಗಮಿಸಿದ.

ಒಂದು ಚಿಟಕೆ ನಸ್ಯ ಸೇವಿಸಿ ರಾಯರು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ತಮ್ಮ ಆಪ್ತ ದರ್ಜೆ ಗೋಪಣ್ಣ ಅಂಗಡಿ ಕಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ಅವನೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮೂರಿನ ಭಾಲಿ ಕುಳ ಸಾವ್ಕಾರ್ ಸಂಗಣ್ಣನವರಿದ್ದರು. ಅವರ ವಹಿವಾಟು ಒಂದೆರಡಲ್ಲ. ರಸ್ತೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್, ಸೇಂದಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್, ಹಣ ಲೇವಾದೇವಿ... ಹೀಗೆ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿದ ರಾಯರು ಅದು ಇದು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸಾವ್ಕಾರ ಸಂಗಣ್ಣನವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಟ್ರಂಪ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಗೆದರು (ನೀವೇಕೆ...?) ಆಗ ಸಾವ್ಕಾರ್ ತಮ್ಮ (ಕೂದಲು ಇಲ್ಲದ) ತಲೆಯನ್ನು ಸವರುತ್ತ “ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಬರೆದದ್ದೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಅಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರ ಇರಬೇಕಾದ್ರೆ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಅದೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ರಾಮನ ಲೆಕ್ಕ ಕೃಷ್ಣನ ಲೆಕ್ಕ ಬರೆದೇನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದ್ವಲ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಭಾಲಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಲುಕ್ಸಾನು ಆಗಿ ಈಗ ಶಿವಾಂತ ಈ ಕಟ್ಟಿಮೇಲೆ ಕಾಲಾ ಕಳೀತಾ ಇದ್ದೀನಿ. ಆವಾಗ್ನಿಂದ ನಾನು (ರಾಮನ, ಕೃಷ್ಣನ ಲೆಕ್ಕ) ಏನೇನೂ ಬರೀತಿಲ್ಲ. ಅಂದಾಗ ಬದಲಿ ಮಾತನಾಡದೇ ರಾಯರು ಕೈಮುಗಿದು ಹೊರಬಿದ್ದರು.

ರಾಯರ ಮುಂದಿನ ಮಿಕ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಕಟ್ಟಿ ಹತ್ತಿರ ಮಾಡಲು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದ ಮಂದಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುಡೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಜೀರಾಯ! ಬರೀ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ಮೂರುಲೋಕ ತೋರ್ನಿ ಮರುಳು ಮಾಡ್ತ ಇದ್ದ. ರಾಯರು ನೇರವಾಗಿ ಅವನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಿ “ಸುಮ್ಮೆ ಬುರ್ಡೆ ಹೊಡೀತಾ ಕಾಲ ಕಳೀತಿಯಲ್ಲ. ನೀವ್ಯಾಕೆ ಏನೂ ಬರೀತಿಲ್ಲ” ಎಂದಾಗ ಬಾಜೀರಾಯ ರಾಯರ ಮೈಮೇಲೆ ಹರಿಹಾಯುತ್ತ “ಸುಮ್ಮಿರಿ ಸಾಕು. ನಿಮ್ಮೆ ಏನ್ನೊತ್ತು ನಾನು ಏನೂ ಬರೀತಿಲ್ಲಾಂತ. ನಮ್ಮೂರಿನ ಆಗು-ಹೋಗುಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆದ ‘ಬೇನಾಮಿ’ ಅರ್ಜಿಗಳ ಕಡತವೇ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ‘ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಗುದ್ದಿದವ’ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಬರೆದ ಬರಹಗಳೂ ಇವೆ. (ಈ ಬಾಜೀರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ. ಈ ಮಹಾಶಯರು ನಮ್ಮೂರಿನ ಯಾವತ್ತೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು, ಅವರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಸಲ್ಲದ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮೂಗರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಹವ್ಯಾಸ ಉಳ್ಳವರು. ಮೇಲಾಗಿ ಊರಿನ ಮುಗ್ಧ ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ನೆವದಿಂದ ತಾವೇ ಮುಂದಾಗಿ ಶಾಖಾಯ - ಲವಣಾಯ ಗಿಟ್ಟಿಸುವ ಪೂಟ್-ಲಾಯರ್ ಸಹ. ಒಮ್ಮೆ ಬರೆದ ಮೂಗರ್ಜಿಯೊಂದು ತಮಗೆ

ತಿರುಗುಬಾಣವಾಗಿ ಜೈಲುಕಂಬಿ ಎಣಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅಂದಿನಿಂದ ಬೇನಾಮಿ ಪತ್ರ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು) ಬೇಕಾದ್ರೆ ನೀವೇ ಹೋಗಿ ನೋಡ್ಕಳಿ ಎನ್ನುತ್ತ ಹೆಗಲು ಮೇಲಿದ್ದ ಹಸಿರು ವಲ್ಲಿಯನ್ನು ವದರುತ್ತ ಹೊರಟೇಬಿಟ್ಟ ಬುರ್ಡ್ ಬಾಜೀರಾಯ!

ಸಂಜೆ ರಾಯರು ಮನೆ ಮುಂದೆ ನಿಂತಾಗ ಟಿಪ್ಪಾಪಾಗಿ ಡ್ರೆಸ್ ಮಾಡಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಂಡರು. ಇಬ್ಬರೂ ಪರಸ್ಪರ ಹಸ್ತಲಾಘವವನ್ನಿತ್ತರು. ರಾಯರಿಗೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿತು. ಕುತೂಹಲ ತಡೆಯಲಾರದೇ ರಾಯರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿಯೇಬಿಟ್ಟರು. “ನೀವೇಕೆ ಏನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ?” ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುತ್ತ “ನನಗೆ ಓದೂ ಬರಹ ಏನೂ ಬರಾಕಿಲ್ಲ. ಬರ್ದೇನು ನಾನು ಬದಕ್ಕೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಗೋ ಜೀವ್ವ ನಡೀತ್ಯೆತೆ” ಎನ್ನುತ್ತ ನಡೆದೇಬಿಟ್ಟ. ರಾಯರಿಗೆ “ನಿಂತ ನೆಲ ನಡುಗಿತೆ? ಭೂಮಿ ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟಿತೆ? ಆಕಾಶ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದಿತೆ?” ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಸದ್ಯ ಏನೂ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಸಾಕಿನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂದರ್ಶನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೆಂದುಕೊಂಡರು. ಮಹನೀಯರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾಯ್ತು. ಆದರೆ ಶೇ. 33ರ ಮಹಿಳಾ ಮೀಸಲಾತಿ ನಿಯಮದಂತೆ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದಾಗಿ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದರು.

ಮುಂಜಾನೆ ಮಹಿಳಾ ಕಾಲೇಜ್ ಮುಂಚೆ ಮೊದಲಿಗಳಾಗಿ ಕಂಡ ಮಹಿಳೆಯೊಬ್ಬಳನ್ನು ಕೇಳಿಯೇಬಿಟ್ಟರು. “ನೀವೇಕೆ ಏನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ?” ಆ ಮಹಿಳೆ “ಅಯ್ಯೋ ಬಿಡಿ. ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಾಚಾರ. ಬಹಳ ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತಿಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಕತೆ-ಕವನ... ಹೇಗೆ ಬರೀಬೇಕೂಂತ” ತಿಳಿಸಿ ಅಂತ ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಅವ್ರಿಂದ “ಒಂದೇ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಬರೀರಿ” ಅಂತ ಉತ್ತರ ಬಂತು. ನಾನು ಒಂದೆ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಬರೆದೂ ಬರೆದೂ ಮೈಕೈಯೆಲ್ಲಾ ನೋವು ಬಂತು. ಪುನಃ ಅವ್ರಿಗೆ ನನ್ನ ಕಷ್ಟ ಬರೆದು ಕೇಳ್ವಾಗ ಆ ಸಾಹಿತಿ “ಅಲ್ಲಾರಿ, ಕಾಗದದ ಒಂದೇ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಬರೀಬೇಕು. ಮಲಗಿ ಒಂದೇ ಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಲ್ಲಾ” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಇದು ನನಗಲ್ಲಾಂತ ಏನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲಾ” ಎಂದು ಸೆರಗನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮಹಿಳಾ ಮನೆ ಮುಂದಡಿಯಿಟ್ಟು ಹೊರಟರು.

ಹೀಗೆ ರಾಯರು ಹಲವಾರು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ‘ತುತ್ಕೂರಿ’ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆಗಾಗಿ ಬರೆದ ಲೇಖನ ‘ನೀವೇಕೆ ಏ(ನೇ)ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ’ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಓದುಗರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿತು.

★ ★ ★

ಜೀವನ ಸಂಜೆ

• ಅಣ್ಣಾಸ್ವಾಮಿ ಮೊದಲಿಯಾರ್

ಮಹರ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನವನ್ನು, ಅಷ್ಟೇಯೇಕೆ ಜಗತ್ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಪ್ರಾತಃಸಂಧ್ಯ, ಮಾಧ್ಯಾನ್ಹಿಕ, ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯವೆಂದು ಮೂರು ಸಂಧಿ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಚೇತನ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣನನ್ನು “ಧೀಯೋಯೋನಃ ಪ್ರಚೋದಯಾತ್” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರು.

ಕತ್ತಲು ಕಳೆದು ಬೆಳಕು ಮೂಡುವ ವೇಳೆ ಪ್ರಾತಃ ಸಂಧ್ಯಾ-ತಾಯಿಗರ್ಭದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನ ಬೆಳಕಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ಬಾಲ್ಯ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಕಳೆದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಪ್ರವೇಶವೇ ಮಾಧ್ಯಾನ್ಹಿಕ - ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಯೌವನ ಪ್ರವೇಶ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಪ್ರಖರತೆ ಹೋಗಿ ನಿಶಾಗಮನವೇ ಸಾಯಂ ಸಂಧ್ಯ - ಯೌವನ ಕಳೆದು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಆಗಮನ. ಹೀಗೆ ಸಾಮ್ಯ. ಹೋಲಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಯೌವನ ಕಳೆದು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ಪ್ರವೇಶವೇ ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ‘ಜೀವನಸಂಜೆ’ ಈ ಜೀವನ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಬಾಳು ಹೊಸ ತಿರುವು ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಭದ್ರತೆ, ಆತಂಕ, ಅವರನ್ನು ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಕೀಳರಿಮೆಯ ಛಾಯೆ ಆವರಿಸುತ್ತದೆ. ಇತರರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತು, ನಡತೆಯನ್ನು ಸಂದೇಹದಿಂದ ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವ ಪರಿಪಾಠ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಸಹಾಯಕತೆ ಕಾಡುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸುಖನೋಡಿ ಅಸೂಯೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಹವಾಸ, ಸತ್ ಚಿಂತನೆ, ಸಂತೃಪ್ತಭಾವನೆ, ಸದ್ಗುಣಗಳ ಪಠಣ. ಸದಾಚಾರ, ಇತರರ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಭಾಗಿಯಾಗುವಿಕೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ತಿರುಚನಾಪಳ್ಳಿಯಿಂದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಮುರುಗನ್‌ರವರು ನನಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ಅವರು ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ.ಗಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಮಹಿಳೆಯರಾದ ಮೀರಾಬಾಯಿ, ಅವೈಯಾರ್, ಆಂಡಾಳ್, ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಿಡಿ, ಇವುಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿಯೂ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳು ದೊರೆತರೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬ ತಮಿಳು ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕ ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿದ್ದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದರೆ, ಮೀರಾಬಾಯಿ, ಆಂಡಾಳ್ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಿ ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು ಹೊಸ ವಿಷಯವಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಅವರು ಭಕ್ತರೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿದಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಿಥಿಕ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾಭವನ್, ಶರಣಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕಡೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಯಾವುದಾದರೂ ದೊರಕುವುದೇ ಎಂದು ಹುಡುಕಿದೆ, ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳಿದ್ದವು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಸಾಗರವೇಯಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಕೃತಿಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುವಾದವಾಗಿದ್ದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರು, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದು ಬಹಳ ಸತ್ಯ. ಯಾರೋ ಹೇಳಿದರೆಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿಗೆ ಹೋದೆ ಅಲ್ಲೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಲೈಬ್ರರಿ ನೋಡೋಣವೆಂದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ, ವೇದಾಂತದ ಪುಸ್ತಕಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಯಾರೂ ಸುಳಿಯದೆ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮಣ ಧೂಳು ತುಂಬಿರುವುದು ಸಹಜ ದೃಶ್ಯ. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾರೋ ನವ ಯುವಕ ಕೌಬಾಯ್‌ಪ್ಯಾಂಟ್ ಜೀನ್ಸ್, ಅಮೆರಿಕನ್ ಬನಿಯನ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಪುಸ್ತಕ ಕಪಾಟಿನ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಪುಸ್ತಕ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, 'ಶಬ್ದಮಾಡಬೇಡಿ' ಬೋರ್ಡ್ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲಿತ್ತು. ಶಬ್ದ ಮಾಡದೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಅವನ ಸಮೀಪ ಬಂದೆ. ಹತ್ತಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವನು ಕಪಾಟಿನ ಕಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೈ ತೂರಿಸಿದ್ದಾನೆ. "ಎಲಾ ಇವನಾ! ಇವನೇನು ಮಾಡ್ತಿದ್ದಾನೆ?" ಇನ್ನೂ ಸಮೀಪ ಹೋದೆ, ಕಪಾಟಿನ ಆ ಕಡೆ ಅಪ್ಪರೆಯೊಬ್ಬಳು ನಿಂತಿದ್ದಾಳೆ. ಅಗಲವಾದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ತಾವರೆಯ ಕೆಂಪು ಮುಖ, ಗುಂಗುರು ಕೂದಲು ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಂದರ್ಯ ತರುವ ತಿದ್ದಿದ ಮೂಗು, ನಕ್ಷತ್ರಗಳ ಸಾಲಿನ ನಗು ಗುಂಡುಮುಖ ಅವಳ ಕೈಯನ್ನು ಇವನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾನೆ. ಇಬ್ಬರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಒಂದಾಗಿವೆ. ಏನೇನೋ ಮೌನ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಿವೆ. ಈ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿವೆಯನ್ನೇ ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ.

"ಅಯ್ಯೋ ನಮ್ಮ ವೇದಾಂತ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಈಗತಿ ಒದಗಿತೇ!" ಎಂದು ಮರುಗಿದೆ. "ಹಲೋ ಮಿಸ್ಟರ್! ನಿಮಗೆ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಪುಸ್ತಕಗಳೆಲ್ಲಿವೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?" ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಇಬ್ಬರೂ ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದರು. ಅವರ ಕೈಗಳು ಬೇರೆಯಾದವು "ಮಹಾದೇವಿ! ಗೊತ್ತು" ಎಂದ. ಅವಳು ಕಿಲಕಿಲ ನಕ್ಕಳು. ಆ

ನಗು ಎಲ್ಲೋ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಕ್ಷಣ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂತು. ಪತ್ರಕರ್ತ ಶರಣಬಸಪ್ಪನ ಮಗಳು “ಮಹಾದೇವಿ!” ಅವಳು ನನ್ನ ಗುರುತು ಹಿಡಿದಳು. “ಈ ಮುದಿಯರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಚಪಲ, ಲವರ್ಸ್‌ನ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಮಾಡಬಾರದು ಅನ್ನೋ ಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಗೊಣಗಿದಳು. ಅವನು “ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಸ್ ಮಿ ಸರ್!” ಎಂದು ಹೇಳಿ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊರಟು ಹೋದ. ಅವಳು ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಕಡೆ ಕೆಂಗಣ್ಣು ಬಿಡುತ್ತಾ “ಬ್ಯಾಡ್ ಅಂಕಲ್!” ಎಂದು ಶಪಿಸಿ ಹೋದಳು. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ‘ಅಂಕಲ್ ನೀವು ಕತೆ ಹೇಗೆ ಬರೀತೀರಿ? ನಿಮಗೆ ಸ್ಪೂರ್ತಿ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತೇ? ನೀವು ಬರೆಯುವುದೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯೋ - ಅನುಭವವೋ?’ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದವಳು ಈಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕೇ? “ಅವಳಪ್ಪನಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ?” ಯೋಚಿಸಿದೆ. ಅವಳಿಗೆ ಆ ಹೆದರಿಕೆಯಿದ್ದಂತಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬ್ಯಾಡ್ ಅಂಕಲ್! ಆಗ್ತೀನಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಉಸಾಬರಿ ಈಗ ಬೇಡ ಎಂದು ಕ್ಯಾಟಲಾಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಹುಡುಕಿದೆ.

ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಟೈಟಲ್ ಹೀಗಿತ್ತು. “ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಫ್ ಬಸವ ಪಂತ್” ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಇರಬೇಕೆಂದು, ಆ ಪುಸ್ತಕ ಹುಡುಕಿದೆ, ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಲೈಬ್ರೇರಿಯನ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದೆ. “ಈಗ ಯಾರೋ ತೊಗೊಂಡು ಓದಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ” ಎಂದ. ಹಲವಾರು ಟೇಬಲ್‌ಗಳು ಅವುಗಳ ಸುತ್ತ ಕುರ್ಚಿಗಳು, ಕುರ್ಚಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಓದಿದ್ದನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಬಂದೆ. ಟೇಬಲ್ಲಿನ ಮೂಲೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಸಂಜೆ ಕಂಡ ವೃದ್ಧರೊಬ್ಬರು ನಾನು ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದು ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೀಲಿ ಗ್ಲಾಸ್ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಕಚ್ಚಿ ಪಂಚೆ ಜುಬ್ಬ ಧರಿಸಿದ್ದರು. ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಮಾಡಬಾರದಂತೆ ಅವರ ಮುಂದುಗಡೆ ಇದ್ದ ಕುರ್ಚಿಮೇಲೆ ಕುಳಿತೆ. ಅವರು ತದೇಕ ಚಿತ್ತದಿಂದ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಗಂಭೀರತೆಗೆ ಬೆರಗಾದೆ. ಕಾಲುಗಂಟಿಯಾದರೂ ಪುಟ ತಿರುವಿ ಹಾಕದೆ ಓದುತ್ತಿದ್ದರು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಫ್ಯಾನ್‌ಗಳಿ ತಣ್ಣಗೆ ಬೀಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣನೆಯ ಗೊರಕೆ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿತು. ನಾನು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ನೋಡಿದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಪುಟ ತಿರುವಿ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಮಗ್ನರಾಗಿದ್ದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಗೊರಕೆ?! ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ ಬಂದು ಮುಂದೆ ಕುಳಿತವರನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿದೆ. ನೆಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪುಸ್ತಕ ಹಿಡಿದು ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. “ಪಾಪ, ವಯಸ್ಸಾಗಿದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಕಾಟವೇನೋ

ಇಲ್ಲವೇ ಸೊಸೆಯಂದಿರು ಅಂಗಡಿಗೆ - ಪೋಸ್ಟಾಫೀಸಿಗೆ - ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗೆ ಅಂತ ಇವರನ್ನು ಓಡಾಡಿಸಿ ಗೋಳು ಹೊಯ್ದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು - ಇಲ್ಲವೇ, ವಾಸವಾಗಿರುವ ಮನೆ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿದ್ದು ಮಲಗಲು ಜಾಗವಿಲ್ಲದಿರಬೇಕು - ಇಲ್ಲವೇ, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ನಿದ್ವೇಮಾಡಿ ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ, ಈಗ ನಿದ್ವೇಮಾಡಲು ಲೈಬ್ರರಿ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು” ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ. ಅವರ ವಿಷಯ ನನಗ್ಯಾಕೆ? ಆ ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕು! ಏನು ಮಾಡಲಿ? ಅವರ ನಿದ್ರೆ ಹಾಳು ಮಾಡಲು ಮನಸ್ಸಾಗಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ಕೈಲಿದ್ದ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಅವರ ಕೈಗಿಟ್ಟು, ಅವರ ಬಳಿಯಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆ - ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ ಎಚ್ಚರವಾಗಿದ್ದರೆ ತಾನೇ ತಿಳಿಯಲು.

★ ★ ★ ★ ★

ನನಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆದ ಸುಬ್ಬಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಪ್ರತಿದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಸಂಜೆ ಮೂರು ಹೊತ್ತೂ ವ್ಯಾಸರಾಜರ ಮಠದಲ್ಲಿ ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಣೇಮೇಲೆ ತಿಲಕ, ತೋಳಿನ ಮೇಲೆ ಎದೆಮೇಲೆ ಗಂಧ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುವ ಮುದ್ರೆ. ಕುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ತುಳಸೀಮಣಿಮಾಲೆ. ಮೈಮೇಲೆ ರೇಶ್ಮೆವಸ್ತ್ರ, ಕಚ್ಚಿಪಂಚೆ ಮಾತಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೃಷ್ಣಜಪ. “ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣಾ”. ಮಠದಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸವಿರಲಿ, ಹರಿಪೂಜೆಯಿರಲಿ, ಮಠಾಧಿಪತಿಗಳ ಉಪದೇಶವಿರಲಿ, ಇವರ ಓಡಾಟವೋ ಓಡಾಟ. ಮಾತಾಡಿದರೆ ಗೀತೆ-ಉಪನಿಷತ್ ನ್ಯಾಯಸುಧಾ, ಹೀಗೆ ಏನೇನೋ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ! ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಇವರು ತನ್ನ ಮೇಲಧಿಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್! ಯಾವಾಗಲೂ ಸೂಟುಬೂಟು ಧರಿಸಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನ ಪೈಪ್ ಹಿಡಿದು, ಐಕಾನ್ ಪೋರ್ಟ್ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಜಪಾನ್, ಸಿಂಗಪೂರ್, ಅಮೆರಿಕಾ ಅಂತ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಂಡ್ಸರ್ ಮ್ಯಾನರ್, ಟಾಜ್, ವೆಸ್ಟ್ ಎಂಡ್, ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಗಳು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮೆರೆದ ಆಸಾಮಿ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೇ ಹೀಗಾಗಲು ಕಾರಣವೇನಿರಬಹುದು? ಇದೇ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿರಬೇಕು! ನಾನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಶ್ರೀಮಂತರೊಬ್ಬರು ‘ಚಂದ್ರಿಕಾ ಗ್ರಂಥ ಪಠನ’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಿದ್ದರು ಅಷ್ಟಮಠದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯೊಬ್ಬರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಮಂಗಳವಾಡಿದ ದಿನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಊಟದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿದಿನ

ಪ್ರವಚನಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ನಾನು, ಪ್ರಸಾದದೂಟಕ್ಕೆ ಕುಳಿತೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಧ್ವರಾಜರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು.

ಹಯಫ್ರೀವ-ತುಪ್ಪ-ಬಿಸಿಬೇಳೆಬಾತ್-ತುಪ್ಪ ಹೀಗೆ ನಡೆದಿತ್ತು ಔತಣ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣನವರು ನಮಗೆ ಉಪಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

“ಅಲ್ರೀ ಮಧ್ವರಾಜ್, ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವಿಚಿತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಏನೋ” ಎಂದೆ.

“ಯಾಕ್ರೀ ಏನಾಯ್ತು? ಬಿಸಿಬೇಳೆಬಾತ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ” ಅಂದರು.

“ಅದಲ್ಲಾರೀ, ಈ ಸುಬ್ಬಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಹೀಗೆ ಬದಲಾದರಲ್ಲಾ! ಏನು ದೈವಭಕ್ತಿ ಏನು ಕತೆ?”

“ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದು?”

“ಯಾರು ಯಾಕೆ ಹೇಳಬೇಕು? ಪ್ರತಿ ದಿನಾ ನಾವೇ ನೋಡ್ತೀವಲ್ಲಾ. ಮಠದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸೇವೆಯೇನು ಕಡಿಮೆಯೇ?”

“ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮಗೆ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ?”

“ಏನು ವಿಷಯ?!”

“ಪಾಪ, ಸುಬ್ಬಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು! ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ದುಡಿದು, ದುಡಿದಿದ್ದೆಲ್ಲಾ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಅಳಿಯ, ಭಾವಮೈದ, ಹೀಗೆ ಯಾರ ಯಾರೋ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಬರೆದರು.”

“ಯಾಕೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರು?”

“ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನೋರ ಹೆದರಿಕೆ. ಸ್ಟೆಷಲ್ ಸ್ಕ್ವಾಡ್‌ನೋರ ಹೆದರಿಕೆ.”

“ಈಗೇನಾಯ್ತು? ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆದಮೇಲೆ ಹಾಯಾಗಿರಬಹುದಲ್ಲಾ”

“ಅದೇ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ರಿಟೈರ್ಡ್ ಆದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅವರವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣ-ಆಸ್ತಿ ನುಂಗಿ ಹಾಕಿ ಇವರಿಗೆ ನಾಮ ಎಳೆದರು - ಏನೋ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಹಾಕ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ಎಲ್ಲರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರು.”

“ಅಯ್ಯೋಪಾಪ!”

“ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇಸರವಾಗಿ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗ್ತೀನಿ ಅಂತ ಹೇಳಿ ವ್ಯಾಸರಾಜರ ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ‘ಅಯ್ಯೋ’ ಅನ್ನಿಸಿರಬೇಕು.

ಇವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದರು. 'ಸನ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭ್ಯವಲ್ಲ. ಸನ್ಯಾಸ ಒಂದು ತಪಸ್ಸು. ತ್ಯಾಗ, ಸಂಯಮ, ಆತ್ಮಶೋಧನೆ, ಪರೋಪಕಾರ, ಮೊದಲಾದ ಅಗ್ನಿಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಗೆದ್ದು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇಸರವಾದವರೆಲ್ಲಾ ಸನ್ಯಾಸದೀಕ್ಷೆ ತೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಾಲ್ಕು ದಿನ ಮಠದಲ್ಲಿರಿ ಆ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ದಾರಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ" ಎಂದು ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರು.

“ಆಮೇಲೇನಾಯ್ತು?”

“ಸುಬ್ಬಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಮೊದಮೊದಲು ಮುಜುಗರ ಅನ್ನಿಸಿತಂತೆ. ಆಮೇಲೆ ಅದೇ ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಯಿತು. ಗುರುಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನ ಕೊಟ್ಟರು ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಊಟ, ಮಠದಲ್ಲೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಅವರು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ.”

“ಅವರ ಮನೆಯವರು ಬಂದು ಕರೆಯಲಿಲ್ಲವೇ?”

“ಬಂದರು. ನಮ್ಮ ಮಾನ ಹರಾಜಾಗ್ಗಿದೆ. ಮನೆಗೆ ಬನ್ನಿ ಅಂತ ಕರೆದರು. ಇವರು ಹೋಗಲು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಗುರುಗಳ ಬಳಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಕೊನೆಗೆ ಗುರುಗಳು ರಾತ್ರಿ ಮಲಗಲು ಮಾತ್ರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿಬರಲು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಈಗ ನೆಪ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬರ್ತಾರೆ.”

ನಮ್ಮ ಊಟ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬರಿತ್ತು. ಕೊನೇ ಐಟಂ ಕಾಯಿ ಒಬ್ಬಟ್ಟು - ತುಪ್ಪ ಬಡಿಸಿದ್ದರು - ನಾನು ಮೌನವಾಗಿ ಊಟ ಮಾಡಿದ್ದೆ.

“ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಗತಿ!” ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಯಿತು.

★★★★★

“ಹಲೋ!” ನನ್ನ ಮೊಬೈಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿಸಿತು.

“ಹಲೋ ಯಾರು?”

“ಯಾರು ಮಾತಾಡ್ತಿರೋದು ಲೇಖಕ ಮಹಾಶಯನೇ?”

“ಹೌದು, ತಾವು ಯಾರು?”

“ನಾನು ಯಾರಾ? ಅಯ್ಯೋ ನಿನ್ನ, ನಾನು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲೇನೋ ನರಹರಿ!”

“ಯಾವ ನರಹರಿ?”

“ನೀನು ತಲೆಕೆಲ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಲ್ಲವು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು - ಕಾಲೇಜು ಓದಿದ್ದು ಮರೆತೋಯ್ತು?”

“ಸರಿಯಾಗಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ?”

“ಹ್ಯಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರುತ್ತೆ, ಕಾಲೇಜು ಸುಂದರಿ ವನಜಾ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೊಗಳಿ ‘ಕಮಲೆಗೆ’ ಅಂತ ಕವನ ಬರೆದು ದೀಪಾವಳಿ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಬಹುಮಾನ ಗಿಟ್ಟಿಸಿದ್ದಲ್ಲಾ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡ್ತಿಲ್ಲಾ ನರಹರಿ ಅವನೇ ನಾನು!”

“ಓಹೋ! ನೀನು ಗೊತ್ತಾಯ್ತು. ನಿನ್ನ ಪರಿಚಯ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೆ ಬೇರೆಯೇನೂ ಹೊಳೆಲಿಲ್ಲ?”

“ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ರೆ ನಿನಗೆ ಬೇಗ ನೆನಪಿಗೆ ಬರ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೋಡು ಥಟ್ಟನೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದು ಹಹಹಹಾ” ನಗು ಕೇಳಿತು.

“ಅಯ್ಯಾ ನರಹರಿ ನಿನ್ನ ಅಟ್ಟಹಾಸ ಸಾಕು. ಈಗ ಹೇಳು ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಹಾಗೇ ನನ್ನ ನೆನಪಾಗಿ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದು. ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷ ನನ್ನ ಮರೆತವನು - ಎಲ್ಲಿದ್ದೀಯಾ? ಏನಾಗಿದ್ದೀಯಾ? ಅಂತ ತಿಳಿಸದವನು ಈಗ ದಿಢೀರ್ ಅಂತ ನನಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದು?”

“ಒಳ್ಳೇಸುದ್ದಿ! ನನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಮದುವೆ. ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಪೋಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀನಿ. ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು ಕರೆಯಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತಾ ಬಾ! ಮನೆಯವರನ್ನು ಕರೊಂಡು ಬಾ”

“ಅಲ್ಲಯ್ಯಾ ನನ್ನ ಫೋನ್ ನಂಬರ್, ಅಡ್ರೆಸ್ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯ್ತು?”

“ನಿನೇನು ನಮ್ಮ ತರಹ ಪ್ರೈವೇಟ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇನಯ್ಯಾ? ನೀನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಲೇಖಕ - ಕ.ಸಾ.ಪ. ಕಡತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಗುತ್ತೆ. ಜೊತೆಗೆ ನಿನ್ನ ಕತೆ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಪತ್ರಿಕೆಯವರ ಬಳಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಯಾಕೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ.”

“ನಿನೇನು ಮಾಡ್ತಿದ್ದೀಯಾ? ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳೆಷ್ಟು ಮಂದಿ? ಏನಾಡ್ತಿದ್ದಾರೆ.”

“ನನಗೆ ಇಬ್ಬರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು, ಇಬ್ಬರೂ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಡಾಕ್ಟರ್. ಹೃದಯತಜ್ಞ”

“ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಓದಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಭೇಟಿಯಾಗಲೇಯಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿಬಿಟ್ಟೆ. ಈಗೀಗ ಹೃದಯಬೇನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ನಿನಗೂ ಒಳ್ಳೇ ಆದಾಯವಿರಬೇಕು.”

“ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡ್ತೀವಿ ಅದನ್ನ ಹೃದಯ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡೋದು ಬಿಡೋದು ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ನಾವು ಹೃದಯದ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆದ್ರೆ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಅಡಗಿರುತ್ತೇ? ಅದೆಲ್ಲಾ ಯರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತೆ?”

“ಏನಯ್ಯಾ ನೀನು ಕವಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀಯ?”

“ಹರಕೊಲ್ಲಲ್ ಪರಕಾಯ್ವನೇ! ಎಂಬ ಮಾತಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ವಿಮೇಟ್ ಹರನೇ ಡಾಕ್ಟರ್” ನಾನು ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ ಮೌನವಾದೆ.

“ಯಾಕಯ್ಯಾ ಸುಮ್ಮನಾಗಿಬಿಟ್ಟೆ? ಹೋಗ್ಗಿಬಿಡು ಖಂಡಿತ ಮದ್ದೆಗೆ ಬಂದ್ಬಿಡು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ. ಪೋನ್ ಡಿಸ್ಕನೆಕ್ಟ್ ಆಯಿತು.

“ಯಾರ್ರೀ ಅದು? ಅಷ್ಟೊತ್ತು ಮಾತಾಡ್ತಿದ್ದೀರಿ?” ಎಂದಳು ನನ್ನ ಮಡದಿ. ಅವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿ “ನನ್ನ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತುಹಾಕು. ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗೋಣ ನೀನು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಬರ್ಬೇಕು” ಎಂದೆ. “ಸರಿ ಹೋಗೋಣ!” ಎಂದಳು ಅವಳು.

ಕುದುರೆ ಮುಖದಿಂದ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ಬಂತು. ನನ್ನ ಭಾವಮೈದುನ ಮಣಿಪಾಲ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಶವಿತ್ತು. ಅವನ ಹೆಂಡತಿ ಪೋನ್‌ಮಾಡಿ “ನಾನು ಒಬ್ಬೇ ಇಲ್ಲಿ. ಏನೂ ತೋಚ್ತಾಯಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಗ ಚಿಕ್ಕವನು ಏನೂ ತಿಳಿಯೋಲ್ಲ. ನೀವಿಬ್ಬರು ಬಂದ್ರೆ ನನಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತೆ” ಅಂತ ಕೇಳಿಕೊಂಡಳು. ನಾನು ನನ್ನ ಮಡದಿ ಕುದುರೆಮುಖಕ್ಕೆ ಹೊರಟೆವು.

ಬೆನ್ನುಮೂಳೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿ ನನ್ನ ಭಾವಮೈದುನ ರಾಘವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದ. ಬ್ಲಡ್‌ಟೆಸ್ಟ್, ಯೂರಿನ್‌ಟೆಸ್ಟ್, ಆಟೆಸ್ಟು ಈ ಟೆಸ್ಟು ಅಂತ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ನಡೆಸಿದ್ದರು. ನಾವು ಹೋದಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಧೈರ್ಯಬಂತು. ಈ ನಡುವೆ ಒಂದು ದಿನ ನಾನು ಕುದುರೆ ಮುಖದ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಪೂಜೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆ. ನಾನು ನನ್ನ ಮಡದಿ ಹೋದೆವು. ಪೂಜೆ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಅರ್ಚಕರು “ಅಮ್ಮನವರ ಬಳಿ ನಿಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯೇನು?” ಅಂದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮಗನ ಹೆಸರು ಹೇಳಿ “ಈದಿನ ಈ ಹುಡುಗನ ಮದುವೆ. ನಾವು ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ ಅಂತ ಅಮ್ಮನವರ ಬಳಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ” ಎಂದೆ. ನನ್ನ ಮಡದಿ ಅವಾಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನ ಬಿರಿದ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. “ಸಂದರ್ಭ ಹಾಗಿದೆ ನಾವು ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಗೆಳೆಯ. ಅವನ ಮಗನಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಂದ್ಲೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡೋಣ” ಅಂದೆ. “ಮದ್ದೇ ಆಗಿ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾದರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನ ಅರ್ಥ ಮಾಡ್ಕೊಳ್ಳೋಕೇ

ನನಗೆ ಆಗ್ಲಿಲ್ಲ!” ಎಂದಳು. ನಾನು ಹುಸಿನಗೆ ನಕ್ಕೆ. ಪೂಜೆ ಸಾಂಗವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದ ಮೇಲೆ, ಆ ಗೆಲೆಯ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮುನಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. “ದೊಡ್ಡ ಲೇಖಕ ಅಂತ ತಿಳ್ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ತುಂಬ ಜಂಬ ನಾವು ಕರೆದ್ರೂ ಬರೋಲ್ಲ” ಅಂತ ಯಾರ್ಯಾರ ಬಳಿಸೋ ಹೇಳ್ಕೊಂಡನಂತೆ. “ನನಗೆ ಬೇಸರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಹಜ, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯವೇ ಇರೋಲ್ಲ. ಅಡಿಗೆಗೆ ಉಪ್ಪು, ಹುಳಿ, ಖಾರ, ಸಿಹಿ-ಕಹಿ ಎಲ್ಲಾ ಇರಬೇಕು. ಜೀವನದಲ್ಲೂ ಹೊಗಳಿಕೆ-ತೆಗಳಿಕೆ, ಸ್ವಾರ್ಥ, ಕೋಪ, ದ್ರೋಹ, ವಂಚನೆ, ಸುಳ್ಳು, ಸತ್ಯ, ಸುಖ, ಸಂತೋಷ ಎಲ್ಲಾ ಇರಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಏನೂ ಇಲ್ಲಾ ಅಂದ್ರೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಬರೆಯಲು ಸಾಮಗ್ರಿಯೇನಿರುತ್ತೆ?!”

ಯಾರು ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದರೂ, ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಕಳಂಕದಿಂದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿ. ನಿಜವಾದ ಸ್ನೇಹ, ಪ್ರೇಮ ಇರುವವರಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ನಂಬಿಕೆ, ವಿಶ್ವಾಸಿರುತ್ತೆ. ಬೇರೆಯವರು ಏನೇ ಹೇಳಿದರೂ ತಪ್ಪು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಲ್ಲ. ಅದೇ ನಿಜವಾದ ಭಾವನೆಗಳು, ಜೀವನ ಸಂಜೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅನುಭೂತಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಚೇತನ ನೀಡುತ್ತದೆ, ಸಾಂತ್ವನ ಸಿಗುತ್ತೆ.

“ದ್ರಾವಿಡ್‌ನ
ನಮ್ಮ
ಪುಟ್ ಬಾಲ್
ಟೀಮ್‌ಗೆ
ಸೇರಿಸಿದ್ರೆ
ಹೇಗಿರುತ್ತೋ?”

ಯಾರಂಕುಶಮಿಟ್ಟೊಡಂ, ಎನ್ನ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಅಚಲಂ

• ಬಿ.ಆರ್. ನಾರೇಶ್

ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ “ಹೇರಾಮ್” ಕೇಳಿ ಬಂದೊಡನೆಯೆ ನನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ಗಾಂಧಿಭಕ್ತಿಯ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾಗಿ, ಅದು ದೇಶಭಕ್ತಿಯಾಯಿತು. ಅದು ತನಕ ನಾನೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಲಯವಿದೆ - ಗಂಗಾನದಿ ಇದೆ - ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಜನರಿದ್ದಾರೆ - ಸಾವಿರಾರು ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೆ - ಭಾರತ ಮಾತೆ ಇದ್ದಾಳೆ ಎಂಬ ಎಲ್ಲಾ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು ಗಾಂಧಿ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದವು. ಅವರು ಎಲ್ಲವೂ ಆಗಿದ್ದುದರಿಂದ ದೇಶ ಎಂದರೆ ಗಾಂಧಿಯೆ ಎಂಬ ಅದ್ವೈತ ಭಾವವಿತ್ತು. (ವಿ.ಸೂ.: ಈಗಲೂ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿ/ಬದ್ಧ ಜೀವಿಗಳು ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದು ಅವರ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ದ್ಯೋತಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.)

ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಬಳಿಕ ನನ್ನಲ್ಲಿಯ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಬಣ್ಣ ಮಸುಕಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ, ಒಬ್ಬಾತ ನಾಯಕನನ್ನು ಹುಡುಕಲು ತೊಡಗಿದೆ. ಹುಡುಕಾಟ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ, ಭಾರತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರಧಾನಿಯಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ದೇಶಭಕ್ತರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಿಗಲಾರರು ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನ ತನಕವೂ ಅನೇಕ ಪ್ರಧಾನಿಗಳನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನನ್ನಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ - ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಬಳೆದೆ.

ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ನಡುಕೋಣೆಯ ಗೋಡೆಯ ಮೇಲೆ, ಒಂದು ಚಿತ್ರಾಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗೆ, ಇದಿಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಉದ್ರೇಕಿಸಿದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಇಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಾದರೂ, ನನ್ನ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಬಣ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವಾದ ಪ್ರಮುಖರ ಚಿತ್ರಗಳು ಈ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಆಗಾಗ ವಿಜೃಂಭಿಸಿವೆ.

ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನೆಹ್ರೂ, ಅವರ ಸುಂದರ ಮೊಗ, ಕಾಶ್ಮೀರಿ ಬಣ್ಣ, ಶರವಾನಿ, ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲೊಂದು ಗುಲಾಬಿ ಹೂ - ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವುಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ನಾನು ಅನುಕರಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ ದೇಶಭಕ್ತನಾಗಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಚಿಂತೆ ನನ್ನನ್ನು ಕೊರೆಯ ತೊಡಗಿದಾಗ, ನಾನಿನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮೆಟ್ಟಲ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದೆ. ಶರವಾನಿ ನನ್ನಿಂದ

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ - ಕಾರಣ ನಾನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಖಾಕಿ ಚಡ್ಡಿ - ಅದರ ಹಿಂಭಾಗವೆಲ್ಲಾ ತೂತುಗಳು ಅವರಂಥ ಕಾಶ್ಮೀರ ಮೊಗ ನನ್ನದಲ್ಲ - ಶುದ್ಧ ದ್ರಾವಿಡ ನಾನು. ಉಳಿದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅನುಕರಣಶೀಲ ಭಕ್ತಿಯ ಚಿಹ್ನೆಯಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದುದು ಗುಲಾಬಿ ಹೂ.

ನಾವಾಗ ಇದ್ದದ್ದು ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ. ಮನೆಯ ಎದುರು ಬಾಡಿಗೆ ತೋಟವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೂ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎಣ್ಣೆ ದೀಪವೇ ಸಾಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಗುಲಾಬಿ ಹೂ ಸಿಗುವುದಾದರೂ ಎಲ್ಲಿಂದ? ಹೇಗಿದ್ದರೂ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ದಾರಿ ಬದಿಯ ಬೇಲಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಅಣಕಿಸುತ್ತಾ ಅರಳುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೂವನ್ನು ಕಿತ್ತು ನನ್ನ ಅಂಗಿಯ ಗುಂಡಿಯೊಳಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಹೂವನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿಸುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ ನಾನೇ ನೆಹ್ರೂ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿತ್ತು. ಹೂ ಅಲಂಕಾರಿಕನಾಗಿ ನಾವು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತಮಾಷೆಗೆಂದು “ಭಾರತ ದೇಶದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಯಾರು?” ಎಂದು ತರಗತಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು - ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಒಕ್ಕೊರಲಿನಲ್ಲಿ ಬೊಬ್ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೇಶಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಹೀಗಿರಬೇಕು - ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ನನ್ನನ್ನಾಗ ತುಂಬಿಕೊಂಡು, ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಹೊರ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು.

ನೆಹ್ರೂ ಪಟಕ್ಕೆ ದಿನವೂ ಒಂದೊಂದು ಹೂ ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗಿನ ನನ್ನ ಯೋಚನೆ - ನೆಹ್ರೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ - ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಅಚಲವಾದದ್ದು - ಎಂದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮಾತು ಯಾರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ? ನೆಹ್ರೂ ಸತ್ತುಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೆ ಸಾಯಲು ಮನಸ್ಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದ ಲಾಲ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜ್ವಲಂತಗೊಳಿಸಿದರು. ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ನೆಹ್ರೂ ಜಾರಿದರು - ಶಾಸ್ತ್ರಿ ತೂರಿದರು.

ಈ ಗಿಡ್ಡಾಳುವಿನ ದೇಶಭಕ್ತಿ ನನಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ನಾನೂ ಅವರಂತೆ ಕಚ್ಚಿ ಹಾಕಿ ಪಂಚೆ, ಉದ್ದಗಿನ ಅಂಗಿ, ತಲೆಗೆ ಟೊಪ್ಪಿ ಧರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅರುವತ್ತನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿಸಿದ್ದೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಪ್ರಧಾನಿ ಆದೊಡನೆ ಉದ್ದದ ಅಂಗಿ ಮತ್ತು ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ ಧರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ. ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ದೇಶಭಕ್ತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಷ್ಟೆ ಗಿಡ್ಡವಾಗುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ದವಾಗಲು ಸುಲಭ - ಅದಕ್ಕೆ ಏನೆಲ್ಲಾ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಗಿಡ್ಡವಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? ಈ ಚಿಂತೆ

ಬಹಳಷ್ಟು ಕಾಲ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡಿತು. ಕೊನೆಗೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಮೊಣಕಾಲನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ, ಅದರಿಂದಾಗಿ ದೇಹದ ಎತ್ತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ, ನಡೆಯತೊಡಗಿದೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕುಂಟುಕಾಲು ಪ್ರದರ್ಶನ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ - ದೇವರ ದಯೆ - ಎರಡೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವರು ನಿರ್ಗಮಿಸಿದರು. ಅವರ ದೇಶಭಕ್ತಿ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿದು ಬಣ್ಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗಲೇ, ನನ್ನ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಅವತಾರ ತಾಳಿ ಬಂದವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ಅವರ ಚಿತ್ರ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗಿತ್ತು. ಅವರ ಮೊಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಂಭೀರ ನಗು, ಯಾವಾಗಲೂ ನನ್ನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸುತ್ತಿತ್ತು - “ಮಗನೇ, ದೇಶ ಮುಖ್ಯ, ದೇಶಭಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯ. ನೋಡು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು - ಅವರಿಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ದೇಶಭಕ್ತಿ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದೆ? ಒಬ್ಬ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಿ ದೇಶವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾನೆ - ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನಾಲ್ಕು ಚಕ್ರದ ಮೇಲಿದ್ದೇ ದೇಶವನ್ನು ಆಳುತ್ತಾನೆ. ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸು” - ಎಂದು. ಅವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ದಿನವೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ, ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲಿನ ಬಲ ಭಾಗದ ಕೂದಲು ಬಿಳಿಯಾಗತೊಡಗಿತು. ಇದೊಂದು ಪವಾಡವೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಅದು ತನಕ ಒಂದೊಂದೇ ಹೂವನ್ನು ಪಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದವ, ಇವರ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಮಾಲೆ ಹಾಕತೊಡಗಿದೆ - ನನ್ನ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಲು ತೊಡಗಿದೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನದಿಂದಲೇ. ಅವರ ನಗುಮೊಗದ ಹಿಂದಿದ್ದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಕ್ಷಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ನೋಟ, ನನ್ನನ್ನು ಅವರ ಭಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಿತು. ಆ ಭಕ್ತಿಯೇ ನನ್ನ ತಲೆ ಕೂದಲಿನ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಳಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ತಲೆ ಕೂದಲಿನ ಬಿಳಿ ಬಣ್ಣ ಯಾವ ಕಂಪನಿಯದು ಇರಬಹುದು - ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು ಕೂಡಾ. ಒಂದು ದಿನ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಆ ಚಿತ್ರ ಕೆಳಬಿತ್ತು - ಗಾಜು ಒಡೆಯಿತು. ನನ್ನ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಅಪಾಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, 1977 ರಲ್ಲೊ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ, ಕಟ್ಟಾ ಗಾಂಧಿವಾದಿ, ಶುದ್ಧ ದೇಶಪ್ರೇಮಿ, ಚರಕಸಹಿತ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದರು - ನನ್ನ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತರು. ಧನ್ಯನಾವೆ. ದಿನವೂ ಅವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ - ಒಂದೊಂದು ಹೂವನ್ನೂ ಏರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವರ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ತಲೆ ತುರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ, ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಚಮಚ ನಮ್ಮ ಮೈನೀರು ಕುಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಹ ನಿರೋಗಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದು - ಎಂಬ ಅವರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪವೆಂದೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ. ಯಾವ ಡಾಕ್ಟರರನ್ನು ಕಾಣದೆ, ಮಾತ್ರ ಸುಂಗದೆ, ಇಂಜಕ್ಷನ್ ಚುಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ದೇಹದ ಆರೋಗ್ಯ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು

ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲಾ - ಎಂಬ ಅದ್ಭುತ ಯೋಜನೆಯ ಫಲವಾಗಿ, ಪ್ರತಿ ದಿನ ಎರಡು ಚಮಚ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ನೀರಿನ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪು ಸರಿಸಿ ಕೃತಕ ಮೈನೀರನ್ನಾಗಿ ಸೇವಿಸಿದೆ - ಅವರ ಚಿತ್ರದಡಿಯೆ ನಿಂತು, ಎರಡು ಚಮಚ ಉಪ್ಪು ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದೊಡನೆಯೇ, ನನ್ನ ಬಲಕೈ ಚರಕದ ರಾಟೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿಸುವಂತೆಯೂ, ಎಡಕೈ ಹತ್ತಿ ಎಳೆಯಿಂದ ನೂಲನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದಂತೆಯೂ ಚಲಿಸತೊಡಗಿತು. ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಅಮೂರ್ತ ರೂಪ, ಕ್ರಿಯೆಯಾಗತೊಡಗಿತು. ನಾನಷ್ಟು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಎರಡೇ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡು ಚಮಚ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಆವಿಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು.

ಆದರೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಯಾದ ನನ್ನಲ್ಲಿ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಆವಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು; ಆವಿಯಾದಂತೆ ನನಗೆ ಅನಿಸಿದ್ದಷ್ಟೆ. ತಿರುಗೊಮ್ಮೆ ಇಂದಿರಮ್ಮ ದೇಶಭಕ್ತಿ ನನ್ನನ್ನು ಉಡುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ನನಗಾಗ ಅವರ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಬಣ್ಣ ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಮುಂದೆ ಯಾರು, ಎಂದು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಪುತ್ರ ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿ ಬಂದೇ ಬಂದರು. ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟು ತಿರುಗೊಮ್ಮೆ ಆ ಸುಂದರ ಮೊಗದ ಅಗಲ ಹಣೆಯ ನಾಯಕನನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿಯ ಯೌವನ, ಚುರುಕುತನ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವಾದರೂ ಪ್ರಧಾನಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದ ಒತ್ತಡದ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದಾಗಿ, ಅವರ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೆ ಅಸಾಮಾನ್ಯ ಬಣ್ಣ ಬಂದಿತು. ಹಳೆಯ ಮುಖಗಳ, ಹಲೆಯದಾಗಲು ತೊಡಗಿದ್ದ ದೇಶಭಕ್ತಿ, ಹೊಸ ಮುಖದ, ಯೌವನ ತುಂಬಿದ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಿತು. ಇಂಥಾ ಪ್ರಧಾನಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಭಾರತಾಂಬೆಯೆ ಧನ್ಯ - ಎಂದು ಪ್ರತಿ ದಿನವೂ ನಾನು ಆ ಪಟದ ಕೆಳಗೆ ನಿಂತು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಂಡಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಶಿಲೆ ಕಲ್ಲಿನಂಥ ದೃಢ ದೇಶಭಕ್ತಿ ರಾಜೀವಗಾಂಧಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದ ತಿಳಿದೆ. ಆ ಬಗೆಯ ದೃಢ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ನನ್ನಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಇಟಲಿ ದೇಶದ ಪಾರಕ್ವೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಪರದಾಡಿದೆ. ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿಯ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, ನನ್ನ ಅದು ತನಕದ ಉಳಿತಾಯದ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ತೆತ್ತು, ಇಟಲಿ ದೇಶದ ಷೂ ತರಿಸಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಇದೇ ಬಗೆಯ ಷೂ ಧರಿಸಬೇಕಿತ್ತು - ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಮಿದುವಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥಾ ಷೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಭಾರತ ಏಕೆ - ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಆಳಬಹುದು - ಎಂಬ ಯೋಚನೆಯೂ ಬಂದಿತ್ತು. ನನ್ನ ಕಾಲಿಗದು ಸ್ವಲ್ಪ ದೊಡ್ಡದಾರೂ, ಪಾದಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಿ ಅದನ್ನು ಬಳಸತೊಡಗಿದೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಆಗ ಹುಟ್ಟಿದ ದೇಶಭಕ್ತಿಗೆ ಬೇರೆಯೆ ಸ್ವರ ಬರತೊಡಗಿತು. 89 ರಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶಭಕ್ತಿಯೂ

ಇಳಿಮುಖ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿಟ್ಟಿತು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಳಿದುಳಿದ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪುನರುಜ್ಜೀವನಗೊಳಿಸಲು, ಹೊಸ ಬಣ್ಣ ಅದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತಾಗಲು 1991ರ ತನಕ ಕಾಯಬೇಕಾಯಿತು. ಇದರಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಬಂದರೂ, ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಕಾರಣ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಸಹಿತ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದಿನ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಚಿತ್ರಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗೆ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶುದ್ಧ ಖಾದಿಧಾರಿ, ಬೇಕಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಗಾಂಧಿ ಟೊಪ್ಪಿ ಧರಿಸುವ ನರಸಿಂಹರಾಯರ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುತ್ತಿಗೆ ಸುತ್ತ ರಾರಾಜಿಸುವ ಶಾಲಿನಿಂದ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಲ್ಲಿಗೆಯೆ ಹೋಗಲಿ, ಬೇರೆ ದೇಶಗಳ ಗಣ್ಯರೊಡನೆ ಊಟ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಮೊದಲು ಮೂಸುಂಬಿ ರಸ ಸೇವಿಸಲಿ, ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮಾರಕದ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಭಜನೆ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿ - ಅವರ ಶಾಲು ಅವರ ಕುತ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಯುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಅವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಶಾಲನ್ನು ಕಾಣುವಾಗ, ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಒಮ್ಮೆಲೇ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಇಳಿದವರೇ - ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರಬಹುದು.

ರಾಜೀವ ಗಾಂಧಿಯವರ ಚಿತ್ರ ಕೆಳಗಿಳಿದು, ನರಸಿಂಹರಾಯರ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಹೊಕ್ಕೊಡನೆಯೆ, ನಾನು ಕೂಡಾ ಅದೇ ಬಗೆಯ ಶಾಲನ್ನು ಬಳಸಲು ತೊಡಗಿದೆ. ಅವರದನ್ನು ಏಕಾಗಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ತಿಳಿಯದು - ನಾನಂತೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥ ತಿಂದರೆ, ಸಿಹಿ ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ಬಾಯಿ ಒರಸಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದೆ, ಅವರ ಶಾಲು ಅದ್ಭುತ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ದೃಶ್ಯ ಸುಖ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವವರು ಅವರಂತೆ ಶಾಲು ಧರಿಸತೊಡಗಿದರು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂಕಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮರೆಹೊಕ್ಕು ತನ್ನ ಸ್ಥಾನ ಬಳಸಿಕೊಂಡರ - ಅಂತೆಯೆ ನನಗೆ ಶಾಲು - ದೇಶಭಕ್ತಿ ಬೋಧಿಸಿದರು. ಅವರ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ದಿನವೂ ಹೂ ಏರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ - ನೆನಪಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಒಂದೊಂದು ಹೂ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೆಲಕಾಲ ಮಣ್ಣಿನ ಮಗನಾಗಿದ್ದ ದೇವೇಗೌಡರು, 1996 ರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿ ಆಗಿ ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥ - ಆಯಾಮ ಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಅವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೇಗೋ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗೆ ಇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ - ಅವರ ಮೊಗ - ಎದೆತನಕದ ಚಿತ್ರ ಅದೆಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಉಳಿದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಧಾನಿಗಳನ್ನು ತಾಳಿಕೊಂಡ ನನ್ನ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನ ಒಳಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಳವೇ ಸಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು

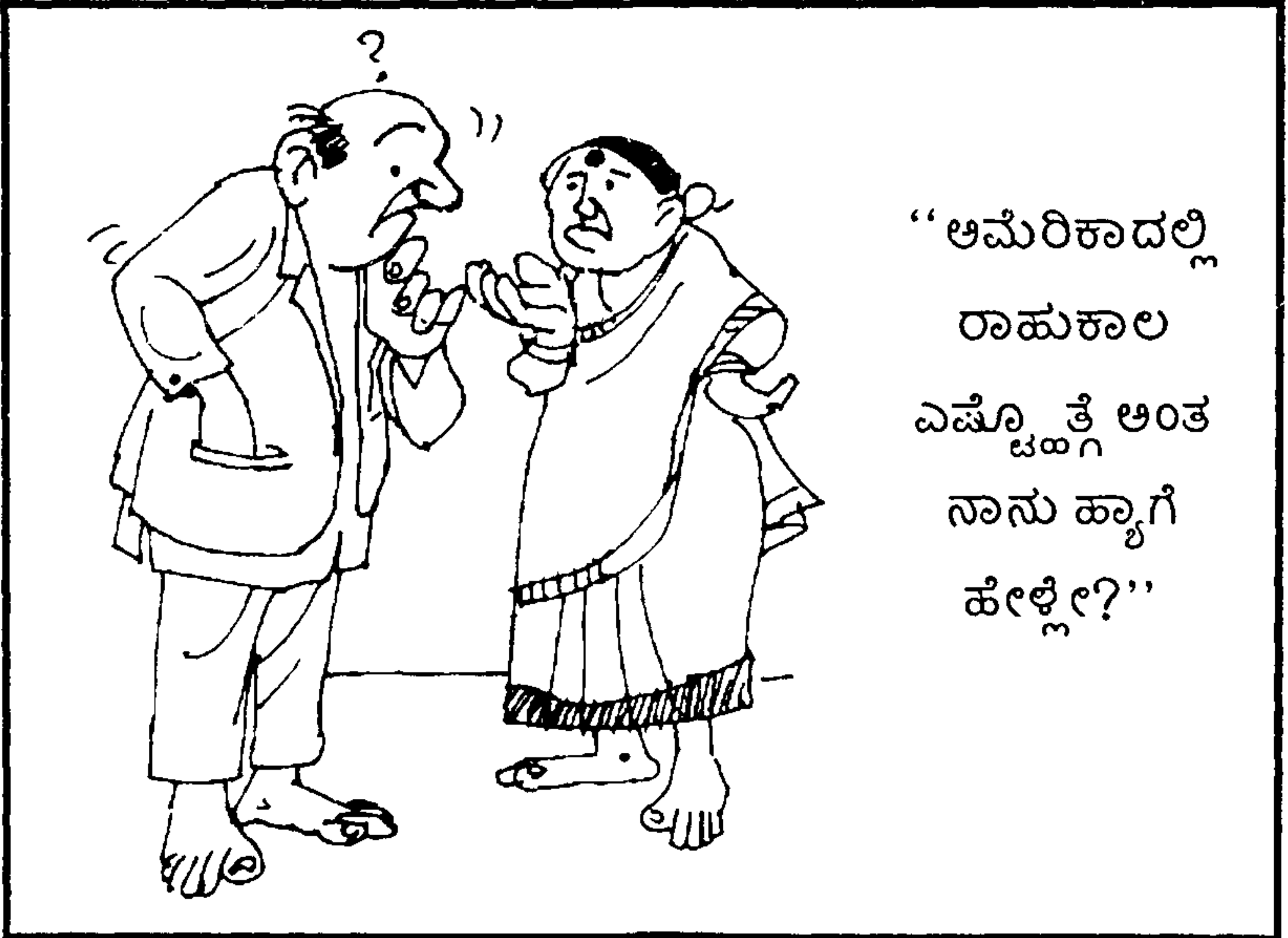
ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಪ್ರೆಸ್‌ನವರು ತೆಗೆದ ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಸಿಕ್ಕಿತು. (ಅದು ಟಿವಿಯಿಂದ ಮೊರಕಿಸಿಕೊಂಡ ಚಿತ್ರವೂ ಆಗಿರಬಹುದು). ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನೆ ಅವರ ದೇಶ ಭಕ್ತಿಯ ಮ್ಯೂತಕವಾಗಿ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟೆ. ಅವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಇಡಿಯ ದೇಶವನ್ನು ಹೇಗೆ ಆಳಿದರು, ತನ್ನಲ್ಲಿದ್ದ ದೇಶಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಜಾಗೃತವಾಗಿ ಇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು - ಎಂಬುದು ಒಂದು ಗೂಢ ವಿಚಾರ. ದಿನವೂ ಅವರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದೊಡನೆಯೇ ನನಗೆ ನಿದ್ರೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಿದ್ರೆ ಬಂದಾಗ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೇಶಭಕ್ತನೆಂಬ ಚಿತ್ರ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ದೇಶಭಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬೆರೆಸಿ, ಮಣ್ಣನ್ನು ಅದರೊಳಗೆ ಸಿಂಪಡಿಸಿದ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದದ್ದು ಒಂದು ದುರಂತವೇ ಸರಿ. ಅವರನ್ನು ಕೆಳಗಿಸಿಳಿಸಿದರು ತಾವೂ ಕೆಳಗಿಳಿದರು.

ಆಗೊಮ್ಮೆ ಈಗೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಧಾನಿ ಪಟ್ಟದ ಬಿಸಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದ ವಾಜಪೇಯಿಯವರು ತಾಳ್ಮೆಯ ಪ್ರತಿಮೂರ್ತಿ. ದೇಶ ಯಾವ ಸಂಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಲಿ ಅವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ತೆಗೆಯುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಕವನಗಳ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಉಚ್ಛರಿಸುತ್ತಾ, ಹೊಸ ಹೊಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾ, ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ವೇಗ ನಿಯಮವನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸಿ, ಮೂವತ್ತು ನಿಮಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಉಚ್ಛರಿಸಿ, ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಮೊದಲು, ಸಾಮಾನ್ಯರಾದ ನಾವು ಒಂದು ಕಪ್ ಚಹಾ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಧಾಟಿಯನ್ನು ಈಗ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದೊಡನೆಯೇ “ನನಗೆ ಚಹಾ ತಂದು ಕೊಡು” ಎಂದು ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಹೇಳಲು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿ ನನಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಧಾನ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಪ ಎಂದು ತಿಳಿದು, ಅದರಂತೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಆರು ಹೆಜ್ಜೆಯ ನಡುಗೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಹಲವಾರು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಬೌದ್ಧಿಕ ಚಿಂತನೆಯ ತೀವ್ರತೆಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ, ಇನ್ನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ನೆರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದೊಡನೆ ಒಂದೇ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಿ, ದೇಶದೊಳಗಿನ ಹಲವಾರು ಗಲಭೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಕವಿತಾ ಪೂರ್ಣ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿ, ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅವರ ಚಿತ್ರ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷ ನನ್ನ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ, ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುತ್ತಾ ತೆರೆಯುತ್ತಾ, ಉಳಿಯುವುದೂ, ನೋಡಬೇಕು.

ಇವರೆಲ್ಲರಿಂದ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕಲಿತು, ಅವುಗಳ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ, ಈಗ ವಿಶ್ವಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿರುವ ವಿಶ್ವ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತೋರಬೇಕು ಎಂಬ ಘನ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವೈನ್ ಪಾಪ್ ತೆರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫ್ರಾನ್ಸ್, ಗ್ರೀಕ್, ಜರ್ಮನಿ, ಅಮೇರಿಕಾ, ರಷ್ಯಾ, ಸ್ವೀಡನ್ - ಮತ್ತೂ ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವಿಸ್ಕಿ, ಬ್ರಾಂಡಿ, ವೋಡ್ಕಾ, ಬಿಯರ್, ವೈನ್ - ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ರಖಿಂ ಆಗಿ ಮಾರುತ್ತೇನೆ - ವಿಶ್ವ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುತ್ತೇನೆ. ದೇಶಭಕ್ತಿಗಿಂತ ವಿಶ್ವಭಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭಕರ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಂಗ್ಲೆಗಳಿವೆ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಾರುಗಳಿವೆ, ನಾಲ್ಕು ನಾಯಿಗಳಿವೆ. ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಮದುವೆಯಾಗಿ, ಕೆಲವರು ಮದುವೆಯಾಗದೆ.

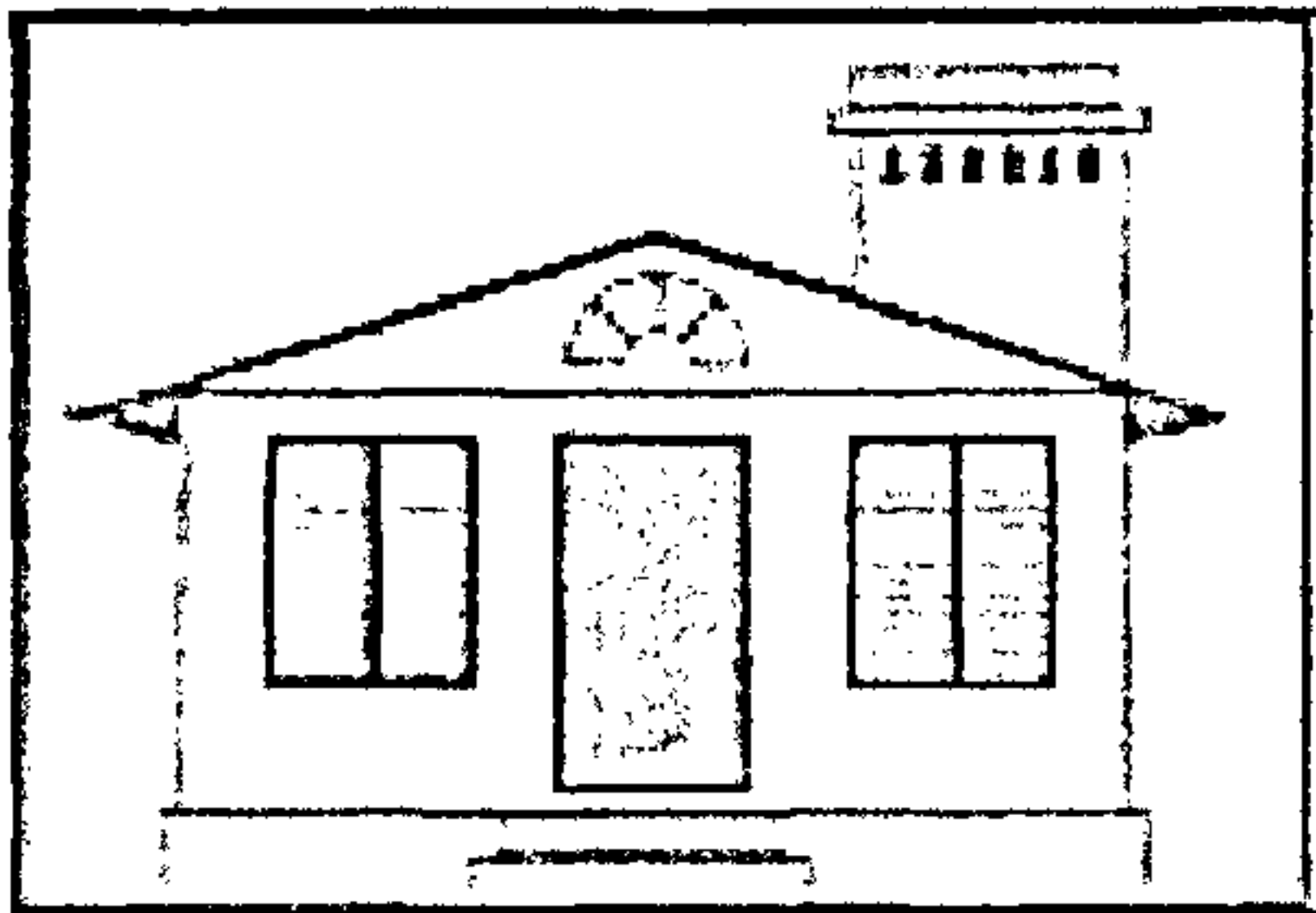
ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದವ ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ತಲುಪಿದ್ದು ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳ ದೇಶಭಕ್ತಿಯ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದಾಗಿ. ಈಗ ಅವರ ಯಾರ ಚಿತ್ರವೂ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಲ್ಲ - ಆ ಹಳೆಯ ಚಿತ್ರ ಚೌಕಟ್ಟು ಇವತ್ತಿಗೂ ನನ್ನ ಮನೆಯ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನನ್ನ ಚಿತ್ರ. ದಿನಾಲೂ ಆ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಹೂಮಾಲೆ ಹಾಕಿ ಕೈ ಮುಗಿಯುತ್ತೇನೆ - ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಪ್ರಧಾನಿ ಆದರೂ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ದೇಶಭಕ್ತಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು!

OWNING A HOME IS
A ONE TIME DECISION.
THAT'S PRECISELY WHY
STATE BANK OF MYSORE
OFFERS THE BEST OPTIONS
IN HOUSING FINANCE.

Owning a home of your own is no more a dream. Especially when State Bank of Mysore is on your side with its range of Housing Finance Schemes to suit every need of yours. Starting from purchase to construction of new homes to repairs, renovation to extension of existing homes, State Bank of Mysore has the best finance options. What's more. When low processing charges, nominal interest, speedy disbursement of loans and flexible repayment facilities, your search for the best housing finance ends here.

State Bank of Mysore

Head Office : K.G. Road

Bangalore - 560 009

Website : <http://www.mysorebank.com>

Driven by customer satisfaction

AMBUTHIRTA

POWER PRIVATE LIMITED

2ND FLOOR, 21/19, CRAIG PARK ROAD,
M.G. ROAD CROSS, BANGALORE-560 001, INDIA
TEL: 91-80-5597616/5599654/5595315, FAX: 91-80-5597617
e-mail: suchind@giabg01.vsnl.net.in

HMT is No. 1 in watches*

**Times have changed,
but our position remains the same.**

At HMT, it has been our constant endeavour to craft world-class watches. Designed to make you feel special. The new range of fabulous watches bears ample testimony to this fact.

Buy an HMT-the No. 1 brand among watches.

HMT
W a t c h e s

More than 100 million
satisfied customers

*The Economic Times Survey of India's Most Trusted Brands conducted by research agency ORG-MARG
Buy a genuine HMT Watch from an Approved Retail Outlet. Insist on Cash Memo & Guarantee Card.

■ MASS/HMT/2343-01

Printed by V.R. NATH for the Publisher KORAVANJI APARANJI TRUST. Published by KORAVANJI APARANJI TURST, 36, 6th Main Road, Malleswaram, Bangalore - 560 003. PRINTED AT RAVI GRAPHICS, 49, 4th Cross, SSI Area, Rajajinagar, Bangalore - 560 010. Editor : M. SHIVAKUMAR